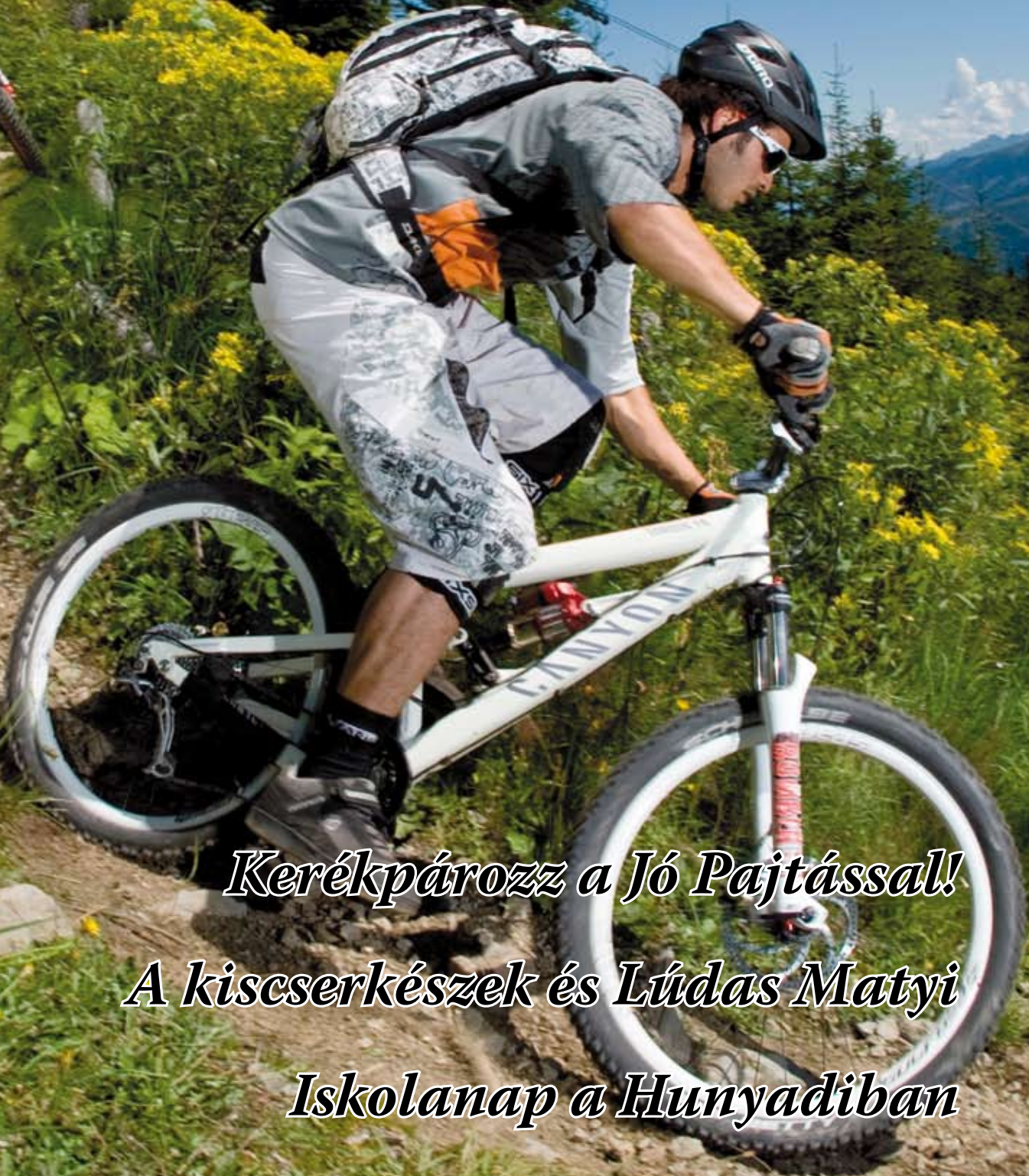

69. évf., 2015. II. 26., 7. szám

Jó Pajtás

Kerékpározz a Jó Pajtással!

A kiscserkészek és Lúdas Matyi

Iskolanap a Hunyadiban

Remek móka a kerékpározás

Nyereményjátékot indítunk, melynek témája a kétkerekű,
támogatója pedig a topolyai Capriolo cég

Ki ne emlékezne arra a napra, amikor megkapta az első biciklijét? Vagy arra a pillanatra, amikor első métereit tette meg segítség nélkül a kétkerekűn? Az ilyen élmények nagyon-nagyon emlékeztetnek, mert fontosak számunkra.

Felnőtt korban mégis sokan elpártolnak a kerékpártól. Inkább a négykerekűt választják, mert az „előkelőbb”. Mintha elfeledkeznenek arról, hogy az autó drágább, a környezetet illetően a kerékpárral szemben igen szennyező, vezetője, utasai pedig minél többet autóznak, annál kevesebbet mozognak. Persze nem lehet mindig mindenre biciklizni, de az autó igenis sokszor helyettesíthető.

A kerékpározásnak számtalan válfaja ismert: hegyi-, országúti-, túra-kerékpározás, spinning (szobakerékpározás), hogy csak a legismertebbeket említsük. Mindegyik közös jellemzője, hogy kortól és nemtől függetlenül használható és élvezhető. Címoldalunkon hegyi kerékpározókat láthattok, akik a legvakmerőbbek közül kerülnek ki.

Kerékpározni egészséges – állítják az orvosok. A kerékpár megmozgatja szinte minden izmunkat, fejleszti a keringési rendszert, a láb, a csípő és a fenék izmait, de megdolgoztatja a kar-, a törzs- és a hátizomzatot is. Annak is megfelel, akinek alacsony az edzettségi szintje, jót tesz a szívnek, és nem utolsósorban remek móka, barátkozásra ad alkalmat. Mivel a kerékpározás segíti testi erőnlétünket, ezáltal a szellemi képességeinkre is pozitívan hat. A világ fejlettebb országaiban, közöttük Európa nyugati felében leszámoltak ezekkel az előítéletekkel, és nagyon sokan a napi mozgásigényüket úgy elégítik ki, hogy mindenre kerékpárral járnak: iskolába, munkahelyre, üzletbe, kirándulni... Ezt az elvet vallják például a dánok, és példás életmódot követnek, náluk szinte kerékpározási láz uralkodik. Most, hogy közeledik a tavasz, itt a jó alkalom arra, hogy magunkévá tegyük ezt az egészséges szokást.

Szeretnénk mi is hozzájárulni ahhoz, hogy nagyobb kedvvel kapjátok elő a bringát, és használjátok, amikor lehet, mert hasznos a számotokra és a környezetre nézve is. A következő négy héten át a biztonságos és élvezetes közlekedés, a kerékpársport, és egyéb bringázással

Hát, ennyire nehéz lenne?

kapcsolatos kérdéseket járunk körbe. Minden héten egy-egy kérdést is felteszünk. A helyes válaszokat egyszerre, a játék végén kell majd beküldeni, öt szerencsés nyertesünket pedig a topolyai Capriolo cég fogja megjutalmazni.

N-a

Bringázni jó

Ha kisüt a nap,
a boldogság elkap.
Meleg van és szép az idő,
kerékpárom is előjő.

Biciklizés közben
energiám bőven.
Boldog vagyok, boldog vagyok,
villámgyorsan száguldozok.

Akinek van bringája,
annak van jó barátja.
Sohasem unatkozik,
ki naphosszakat bringázik!

Balázs Emília, 8. osztály,
Fejős Klára iskola, Nagyikinda

Budiszavai felsősök a színházban

Az Együtt/Zajedno című előadást nézték meg február elején a budiszavai Ivo Andrić Iskola felsős diákjai az Újvidéki Színházban. A kétnyelvű (magyar és szerb) gyermekelőadás három magányos gyermekről szól, akik találkoznak egy parkban. Az előadás a toleranciáról, együttéléstről, megértésről és a különbségek elfogadásáról szól. Mindenkinek nagyon tetszett az előadás. Osztályfőnöki órán véleményeztük az ott látottakat. Egyetértünk abban, hogy nagyon jól éreztük magunkat, és szeretnénk több ilyen és ehhez hasonló gyermekelőadást megnézni. A kép az előadás után készült, amikor a színészek lefényképezkedtek velünk.

Barna-Sára Dávid, 6. osztály, Ivo Andrić iskola, Budiszava

Olvass bennünket a jövő héten is!

A jövő héten megkezdjük négyfordulós tavaszi nyereményjátékunkat, melynek témája a kerékpározás. Már csak ezért is érdemes lesz olvasni bennünket.

És ez persze nem minden, a kerékpározással ugyanis egészségesebb életmódot követhetünk, kímélhetjük a környezetünket, és behatóbban megismerhetjük a közlekedési szabályokat. Mindezek-

re a szempontokra persze majd kitérünk, és még játszunk is menet közben.

Addig is felhívjuk figyelmeteket a mai számunkban fel-felbukkanó farsangfarki, és egyéb beszámolókra, melyeknek igazán megörültünk, reméljük, a jövőben még több helyről küldetek majd tudósítást.

Maskarádé, azaz farsangi vigasság Óbecsén

Megérkezett a vőfély

A téli, a tél végi vidám mulatozások időszaka a vízkeresztől hamvázoszerdáig tartó farsang. Ilyenkor vége-hossza nincs a mulatozásoknak. Valamikor a farsangi bálokon találtak egymásra a fiatal szerelmek. Ezt játszották el február 15-én, vasárnap a Petőfi Sándor Magyar Kultúrkörben **Cseszák Balázs** és **Cseszák Korcsik Anikó** irányításával. Részt vettek a Samu Mihály, a Petőfi Sándor, a Sever Đurkić, a Zdravko Gložanski iskola tanulói és az óvodások is.

Míg nem kezdődött el a buli, a főszervező elmondta, hogy ilyenkor télen mindig megszervezik a gyerekek szórakoztatására a Maskarádét, ahol farsangi játékokkal, táncokkal szórakoztatják őket.

Nagy volt a nyüzgés a kultúrkör nagytermében, a jelmezbe öltözött gyerekek voltak vagy százan, vagy még ennél is többen. Hogy ki milyen jelmezbe öltözött? Tetszett a bohóc, tündér, spanyol lány, hercegnő, bálkisasszony, boszorkány, cowboy, ördög, indiánlány, katicabogár, Hófehérke, a nyuszi... Meg természetesen a menyasszony és a vőlegény, az őket összeadó anyakönyvezető, a lakodalomban elmaradhatatlan vőfély...

„Mint már hallották, ma este lesz egy nagy lakodalom.

Elgyűttünk, hogy magukat is meghívjuk az esküvőre.

Vöröshagyma, foghagyma, gyűjjönek a lagziba,

ha gyűnnek lesznek, ha hoznak esznek” – hallhattuk.

Először **Cseszák Zsombor** hegedűjátéka mellett a főszervezők irányításával mindenki

Utcai felvonulás szalmabábuval

Végül a tűz martalékává vált a báb

körjátékot játszott, táncolt, majd a vőfély bejelentette a két fiatal egybekelését. Az volt a mulatságos, hogy a vőlegényt egy álarcos fiú, a menyasszonyt pedig egy fehérbe öltöztetett fiú alakította. A tréfás esküvőt fergeteges tánc követte. Nemcsak a kultúrkörben láthattak a jelmezbe öltözött fiatalokat, hanem az utcán is nagy zajjal fölvonult a „násznép”. Visszatérve az udvarba, következett a buli fénypontja: a

telet jelképező szalmabábu elégetése, jelezve, hogy az összesereglettek véget kívánnak vetni a télnek. Tavaly még megdobálták a bábút hógolyóval, az idén erre nem került sor, mert a hó elolvadt. Reméljük, a nagy hangzavar elriasztotta a telet, s nem jön vissza.

Ismét jó buli volt, jól szórakozott felnőtt, gyerek egyaránt.

Koncz Erzsébet

A szervezők: Cseszák Korcsik Anikó és Cseszák Balázs

Nyuszi, Hófehérke és egy katicabogár

A palavesszőtől a multimedialis tanteremig

Kétszázharminc éves a csantavéri iskola

Az iskolanapi ünnepségre megtelt a tornaterem

Szedlár Erika igazgató: Az iskola az életre készít fel

Az idei évben ünnepeljük a csantavéri oktatás 230. évét. Nagy idő ez az oktatásban és nevelésben. Eljutottunk a palavesszőtől egészen a multimedialis tanteremig, kiállva az idő minden megpróbáltatását a tudásra szomjas kisdiakok szolgálatában.

Bálint napján, február 14-én méltó módon emlékezett meg az iskola erről a hosszú, megpróbáltatásokkal teli időszakról, mivel ez a nap az iskola napja is. Mosollyal az arcunkon tekintettünk vissza mind, az iskola jelen és egykori tanulói, akik ezek a pad sorok között megannyi tudás, és ismeret birtokosai lettünk – írják az iskola tanulói tudósításukban.

Az ünnepi műsort **Borbély Jácint**, iskolánk kiváló tehetsége indította az iskolahimnusz eléneklésével.

Ezt követően **Szedlár Erika**, az iskola igazgatónője köszöntötte a jelenlévőket, és szólt a jeles évfordulóról, mely oly sok mindent hordoz magában. Az igazgatónő egy

Saint-Exupéry-idézetrel foglalta össze az intézmény fontosságát: „Egy magányos kódarab mindig csak kő marad. Ám, ha kell, a sok kis kő együtt templomot emel.” Templomot és iskolát – egészítette ki Reményik Sándor versére utalva.

Számos vers és prózai szöveg hangzott el az iskoláról és dicső Hunyadi Jánosról a diákok tolmácsolásában.

Hunyadi a maga korában kiállt a népért, nem félt kiemelkedni, nem félt kockáztatni. Ugyanez a tanulókra is vonatkozik. Az életben minden nap kockázat, de vállalni kell a kihívásokat. Ebben segít az iskola, mert az életre készít fel.

Az ünnepség záró részében **Bakos Árpád** zene tanár és vendégei: **Pálfy Ervin**, a Szabadkai Népszínház Magyar Társulatának tagja és **Miroslav Jovančić** festő és zenész káprázatos műsorral örvendeztették meg a nagydíjdeműt. A közös zenélésben az iskola kórusa is részt vett.

A csantavéri iskolarendszer kezdetei óta kétszázharminc év telt el, de a lényeg nem változott. Az iskola továbbra is a tudás és a bölcsesség megszerzésének színhelye. Mint a műsorban elhangzott: „Több is ennél, egy olyan hely, ahova tanulmányainak végeztével szívesen tér vissza a diák, emlékezni és köszönetet mondani mindazért, amit egykor oly haszontalannak érzett, ma viszont elengedhetetlennek lát. Egy hely, ahol oly gondosan, lopva ültették el elménkbe a tudás magvait. Egy hely, a szellemi hazánk.”

Bakos Árpád, Miroslav Jovančić és a kórus

Sok szép verset választottak a szavalók

Óbecsén születtem, a Vajdaság szívében elterülő kis városban. Még mindig a fülemben cseng édesanyám altatódala: Tente, baba, tente...

Az évek telnek-múlnak, de az én emlékezetemben néhány pillanat nem homályosodik el. A gyermekkor színes emlékeit őrzöm még ma is a szívemben, mintha tegnap történtek volna. Támpontok ezek az idillikus képek, amikor minden olyan távolinak és kilátástalannak tűnik, néha pusztán felemelő érzés elmerengni a gyermekkorról.

Poros utcákon fogócskáztam a sok gyerekkel. Örültünk a napsütésnek, a fák rügyszésének, eső után a szivárványnak, télen a hóembernek. Minden, ami szép, ideköt, én is idegyökereztem már. Nem tudhatom, hogy másnak e táj mit jelent, de nekem a szülőföld a legfontosabb dolgokat rejt magában. Itt élnek azok, akiket szeretek. Szeretem a szelíd, kanyargó Tiszát, mert én ilyennek ismerem az olykor félelmet keltő folyót. Nekem a családdal töltött kellemes vasárnapokat jelenti, a nyarat, a napsütést, az ifjúkort. Csak hallásból ismerem a háborgó Tiszát. Szép, nyári alkonyon a teraszon pipálgatva mesélte a nagyapám, hogy milyen szörnyűséges is volt már ez a jelenleg barátságos folyó. Láttam én már a Tiszát majdnem kiemelkedni a medréből, de szerencsére nem mutatta meg az áldozatokat követelő, szörnyűséges arcát.

A mi országunkban magyarnak lenni a nemzeti kisebbséghez való tartozást jelenti. Mégis oly jó érzés az édes anyanyelvemen azt mondani ellenőrzőírás előtt az osztálytársaimnak: „Fogom a csipiszt!”, míg az anyaországban „szurkolnak” egymásnak.

Szeretem a vajdasági nyelvjárás sajátosságait, mert színesebbé teszik a regionális köznyelvet. Multikulturális környezetben élünk, és én ezt nagy előnynek tartom. Mi ismerjük a saját kultúránkat, nyelvünket műveljük, nem hagyjuk, hogy elveszzen,

Én itthon maradok

Elképzelésem jövőendő életemről

ugyanakkor a legtöbben szépen beszéljük az ország nyelvét, ismerjük a nemzeti szokásait. Ez is a szülőföld ajándéka.

Óbecse központja nagyon szép, a „híres” pogácsa környékén, a valamikori korzón halk zene szól, és kitűnő hangulatot áraszt a játszódozó kisgyermek, az egymást gyengéden átkaroló szerelmes párok, az ügyeiket intéző hivatalnokok és más sétálók látványa.

Ki tudja, mit rejteget a nagybetűs élet? Már 13 évesen is erre gondolok.

A jövőbeli terveimről még senkinek sem beszéltem, de most úgy döntöttem, hogy papírra vetem. A 8. osztály befejezése után az Óbecsei Gimnáziumban folytatnám a tanulmányaimat, majd azt követően állatorvosi egyetemre szeretnék beiratkozni. Ha az anyagiak megengedik, egy állatorvosi rendelőt szeretnék nyitni. A legnagyobb álmom, hogy a saját rendelőmben gyógyíthassam a beteg állatokat. Nem szeretnék külföldre költözni, mert itt van a családom, a

barátaim. Ha külföldön telepednék le, nem lennének ott velem azok, akiket szeretek. Sokat szeretnék látni a nagyvilágból, amiért keményen kell dolgoznom. Nyaranként szeretnék üdülni menni külföldre, megismerném az emberek különböző szokásait, az állatvilágot és a természeti szépségeket.

Egy kis családi házban szeretnék élni, nagy udvarral és telistele virágokkal. Ez az egyik legnagyobb álmom.

Véleményem szerint az emberek kitarással és rengeteg akaraterővel érhetik el az álmaikat. A célok eléréséhez mindig hosszú utat kell bejárni. Tudom, hogy rengeteg kihívás vár rám, és hogy mindennek ára van, de rendületlenül hiszem, hogy a kitartó munka meghozza a gyümölcsét. Ha behunyom a szemem, elmerengek álmaimban, és ott látom magam fehér ruhában, a szülőházamtól nem messze található rendelőmben, amint egy ártatlan eb életéért küzdök.

**Tóth Szilvia, 6. osztály,
Petőfi Sándor iskola, Óbecse**

Vidám, zenés, interaktív történelmi bábjátékot élvezhettek az óbecsei és a dreai kisdíákok február 11-én a Petőfi Sán-

Mátyás király lopni megy

dor Magyar Kultúrkör színháztermében. Megtelt a színházterem. Mintegy háromszáz kisdíák szurkolt Mátyás királynak. Körmöci Petronella és Lackó Bálint, a Szabadkai Népszínház színészei a Mátyás király lopni megy című történetet vitték színre, méghozzá nagy sikerrel. Az azonos című népmesét Góli Kornélia állította színpadra.

Ki ne olvasott volna Mátyás királyról szóló népmesét?! Mátyás király, akit úgy hívták, hogy „Mátyás, az igazságos”, sokszor álruhában megfordult a nép között, s ilyenkor aztán megkérdezte a szegény emberektől: Hogy megy a dolguk, miből élnek? Hát egyszer, amint így járt kint a nép között, betért egy vén cigányasszonyhoz, aki megjósolta neki: „Ma, holnap úrrá leszel, tán még királlyá is, de ha lopni nem mégy mielőbb, úgy meghalsz legelső neved napján.”

Mivel másnap Mátyás napja volt, az álruhás király belement a játékba. Elment a jósnővel lopni a miniszterhez, aki eltervezte, a király kávéjába mérget tölt. A közönség mélyen együtt érzett a királlyal, mert amikor a kávéivásra került a sor: „Ne idd meg, ne idd meg!” – kiabálták lelkesen a nézőtőről.

Nemcsak a történet tetszett, hanem a színészek játéka, a zene, a cíteramuzsika, a somogyi duda, a felvidéki tárogatódallamok, a gyimesi csángók hagyományos népzeneje, a színész néptánca...

Feladatot is kaptak a gyerkőcök: Le kell rajzolniuk a mesét. A legsikerültebbet feltöltik a Facebookra.

Aki nem látta az előadást, olvassa el a Mátyás király lopni megy c. mesét, jól fog szórakozni!

Koncz Erzsébet

Győzni jó

Sikert sikerre halmoz **Bezeg Réka**, az óbecsei Petőfi Sándor Általános Iskola hatodikosa. Nem is olyan régen olvashattok róla a Jó Pajtásban. Réka az óbecsei asztalitenisz klub tagja. Tavaly májusban Zágrábban a 61. Zagipong 2014-en a serdülők egyéni kategóriájában második, csapatversenyben pedig az antalfalvi/kovačičai Daniela Karkušovával a harmadik helyezett lett. Legújabb sikere Zomborhoz kötődik. A tartományi szintű versenyen egyéniben első, páros versenyen pedig második lett. Tehát arany- és ezüstéremmel jött haza, meg a vele járó serleggel.

Most is elhozta az érmeket és a serleget is az iskolába, hogy megmutassa az osztálytársainak, az osztályfőnöknek, meg természetesen nekünk. Az Újvidéki Rádió is megszólaltatta a siker kapcsán.

Réka örömmel mesél a sikereiről, arról, hogyan jutott el a rangos zágrábi versenyre:

– Az antalfalvi országos verseny győzteseként jutottam el a zágrábi nemzetközi versenyre. A zombori verseny pedig vajdasági megmérettetés volt.

– Mióta pingpongozol?

– Már több mint hat éve járok edzésre, ugyanis apukám is pingpongozik. Egyszer elvitt, hogy lássam, milyen is ez a sport. Nekem megtetszett, s azóta járok edzésre, versenyekre. Sokat köszönhetek Milutin Glavaški edzőmnek.

– Sokat kell gyakorolni?

– Igen, 3 órát is szoktam edzeni hetente.

– Honnan jöttek versenyzők?

– Horvátországból, Norvégiából, Szlovéniából, Oroszországból, Magyarországról...

– Miért jó pingpongozni?

– Mert lehet győzni. Nagyon szeretek győzni, meg a versenyeken ismerkedni. Most is megismerkedtem a norvég és román lányokkal.

– Hány érmed van?

– Összesen 69 érmem és 11 serlegem van.

– Úgy tudom, olvasni is szeretsz.

– Igen, szeretek olvasni, főleg a verseket. Meg szavalni is szoktam. Tavaly, amikor volt az ÁMV, választanom kellett: vagy megyek Szabadkára a szavalóversenyre, vagy Zágrábba, a pingpongversenyre. A pingpongot választottam, s örülök, hogy így döntöttem, mert második lettem. Ezenkívül az idén a Szűcs Imre szavalóversenyen, Udvarnokon második lettem.

– Mik a terveid a későbbiekre nézve?

– Már eldöntöttem, az általános iskola elvégzése után Szegedre megyek a sportgimnáziumba, a testvérem már ott van, s együtt lakhatunk.

– Mit üzensz az olvasóknak?

– Ha van lehetőségük, válasszák ezt a sportot, mert nem nehéz, igaz, egy kis ügyesség is kell hozzá. Sok örömet nyújt, és általa lehetőségek nyílnak előttünk.

Koncz Erzsébet

LELKIZZÜNK!

Hol volt...

...avagy a mesék hatása a lelki fejlődésre

A mesék hallatán semmi sem szabhat határt a képzelőerőnknek. A legtöbb gyerekkori mese az „egyszer volt, hol nem volt” kezdőmondatral és a „boldogan éltek, míg meg nem haltak” végmondatral táruul elénk. A fejlődés szempontjából viszont sokkal fontosabb az, ami ez a két mondat között van, hiszen a mesék óriási hatással vannak a lelki fejlődésre.

A gyerek a felnőttekhez hasonlóan a valós világban él, de a felnőttektől eltérően sok mindent nem ért. Ennek ellenére megpróbál mindent megismerni, és képet, valamint véleményt alkotni arról, amit érzel. A reális világ mellett mindannyiunkban létezik egy mesevilág, amelyben minden lehetséges, dédelgetjük álmainkat, képzelőerőnk szárnyainak pedig semmi sem szabhat határt. A mesevilágban minden rendben van, és a gyerek pontosan ugyanerre vágyik a saját életében is, hogy a sokszor kiszámíthatatlan dolgok egyértelművé és átláthatóvá váljanak. Gyerekkorban a mese pontosan azon a nyelven szólítja meg az embert, amelyen gondolkodik, felnagyítja a dolgokat, szereplői legyőzhetetlenek, és a mesékben bármi megtörténhet, csak akar-ni kell. A mesékben megjelenő ismétlés, a megszokott kezdő- és zárómondatok a biztonság érzését nyújtják. A mese nélkülözhetetlen az egészséges személyiség fejlődése szempontjából. Általa gazdagodik a fantáziánk és a szókinccsünk. A mese segít abban, hogy hosszabban és kitartóan tudjunk valamire figyelni. Mindezek pedig kétségtelenül hozzájárulnak a kreativitás és a képalkotás képességének fejlesztéséhez, amelyek nélkülözhetetlenek a felnőtté válás folyamatában. Képet alkotni nem jelent mást, mint azt, hogy amit hallunk, később pedig mi, saját magunk olvasunk, megpróbáljuk képek formájában magunk előtt látni. Az olvasás során képzeletünk segítségével képesek vagyunk olyan helyekre elutazni, ahol még sosem jártunk, és egy olyan új világot teremteni, amely előtte nem is létezett.

Felnőttként is ugyanezt tesszük, képet alkotunk, amikor fantáziálunk, ábrándozunk, és megtervezünk a mindennapjainkat. Az álmodozás, a gondolkodás, a különböző helyzetmegoldások mind fantáziatevékenységet indítanak be, amelyek belső képalkotással járnak együtt. Ez gyerekkorban játék, mese, merengés, később az olvasás formájában jelenik meg. Számos kutatás bizonyítja, hogy ha valakit nem engednek álmodni, akkor nehézségekbe fog ütközni az élet különböző problémáinak megoldásában. Ezért szülőként, pedagógusként, sőt gyerekként is élnünk kell azzal a lehetőséggel, miszerint belső világunk segítségével képesek vagyunk létrehozni egy szebb, számunkra megfelelőbb világot.

Kis Laura

Az 1526-os mohácsi vész, illetve az 1541. év után, amikor az oszmán törökök bevonultak Budára, a középkori magyar állam három részre szakadt. A nyugati térségeket a Habsburgok a birodalmukhoz csatolták, az ország központi része török uralom alá került, és a Budai vilajet nevet kapta, keleten pedig kialakult az Erdélyi Fejedelemség. A következő másfél évszázadban Erdély mint önálló ország szerepelt, a magyar történelem néhány kimagasló alakjával az élen.

Az Erdélyi Fejedelemség megalakulása három nemzet uniójára alapult: a magyar, a székely és a szász. Közigazgatása hét ősi vármegyére lett felosztva: Fehér, Kolozs, Torda, Hunyad, Küküllő, Doboka és Belső-Szolnok.

Az ország szétesése után a diéta (országgyűlés) az erdélyi fejedelmeket a magyar nemesség sorából választotta. Korlátlan hatalommal rendelkeztek, így egyesítették a közigazgatási, bírói és katonai hatalmat.

Bethlen Gábor

A mohácsi csatában életét vesztette a magyar király, II. Lajos is. A megmaradt magyar nemesség az új király megválasztásának kérdésében megoszlott. Így került sor kettős királyválasztásra. 1526. november 10-én a székesfehérvári országgyűlés Szapolyai János erdélyi vajdát választotta meg a trónra. A Habsburg-párti áramlat ugyanezen év december 17-én Pozsonyban Habsburg Ferdinándot koronáztatta meg. A két király és pártfogói

Thököly Imre

Az erdélyi fejedelmek

János Zsigmondtól II. Rákóczi Ferencig

közti ellenségeskedés az 1538-as váradi békével ért véget, mely szerint Szapolyai János halála után a Habsburgok megkapják a keleti térségek (Erdély) feletti uralmat is.

Rákóczi Ferenc

János Zsigmond (1540–1571) II. János néven került az ország keleti részének trónjára. Szapolyai János fia volt, aki a váradi megegyezés ellenére nem volt hajlandó Erdélyt a Habsburgoknak átengedni. A török hódoltság területe ebben az időben alakult ki. Erdély határait az 1570-es speyeri egyezmény szabta meg, amelynek értelmében Erdély uralkodója többet nem király, hanem a fejedelem címet viseli. Erdély függő viszonyban volt az Oszmán Birodalomtól, sőt Erdély mint önálló fejedelemség létrehozása is török elképzelés. Nagy jelentősége van az 1568-ban megtartott tordai országgyűlésnek is, amely biztosította a vallásszabadságot Erdélyben.

Báthori István (1571–1586) kitűnő politikus, jó katona és vezér volt. Egyetemi tanulmányai és gazdag nyelvismerete fontos pozícióra juttatta. 1559-től Várad főkapitánya, 1575-től Lengyelország királya, és a magyar-lengyel kapcsolat megszilárdítója. Uralkodása alatt, 1579-ben alapították meg Kolozsváron az Akadémiát.

Báthori Zsigmond több ízben uralkodott 1588 és 1601 között. Ebben az időszakban Erdély külpolitikájában a német térségek felé hajlik. Feleségül vette Mária Krisztierna főhercegnőt, ezzel megerősítve a Habsburgokkal való kapcsolatait. A Szent Liga oldalán részt vett a törökellenes „tizenöt éves háborúban” (1591–1606).

Bocskai István Erdély kormányzójaként törökellenes szövetséget kötött II. Rudolf Habsburg császárral. Később mégis hajdúcsapatok élén harcolt a Habsburgok ellen, mivel azok cserben hagyták az 1595-ös gyurgyevői csatánál. Közvetítőszerepet játszott az 1606-os zsitvatoroki békében, amellyel véget ért a „tizenöt éves háború”.

Bethlen Gábor (1613–1629) és I. Rákóczi György (1630–1648) a harmincéves háború idején voltak Erdély élén. Bethlen jó kapcsolatban állt a törökökkel, de annál rosszabb viszonyban Béccsel. Erdély székhelyét, Gyulafehérvárat felvirágoztatta. Az erős európai hatalmak szemében Erdélyt egyenrangúként képviselte. I. Rákóczi György Kassa főkapitánya, az országot gazdaságilag fellendítette, külkereskedelmi monopóliumot vezetett be egyes árucikkekre. Külpolitikáját az óvatosság jellemezte.

II. Rákóczi György (1648–1660) gyűjteménybe foglalta az erdélyi törvényeket. Lengyelország elleni hadjárata sikertelen volt, de a svéddekkel együtt elfoglalta Krakkót és Varsót.

I. Apafi Mihály (1662–1690) idejét a nagy bécsi háború határozta meg. Török nyomás alatt került Erdély élére, így az ő oldalukon harcolt Bécs ellen.

Thököly Imre a „kurucok királya”-ként jutott be a történelembe. Csapatait többnyire az elbocsátott végvári katonákból szervezte meg. Egy rövid ideig fejedelemtént uralkodott. Részt vett Munkács várának védelmében.

Brandenburgi Katalin

II. Rákóczi Ferenc mindenképpen a szabadságharcáról ismert. A gyulafehérvári gyűlésen 1704-ben Erdély fejedelmévé választották. Jó kapcsolatai voltak Lengyelországgal és Oroszországgal, sőt szabadságharcában a Habsburg-ellenes franciákra is támaszkodott. Mégis, nagy serege nem egyesült XIV. Lajoséval, és az 1708-as trencsényi ütközetben elszenvetett vereség döntőnek bizonyult. Az 1711-es szatmári békét a tudta nélkül írták alá, nem ismerete el. Ő volt Erdély utolsó választott fejedelme.

Rajtuk kívül még voltak más erdélyi uralkodók is, akik talán kisebb nyomot hagytak a történelemben. Említsük meg azért Báthori Andrást, Székely Mózes, Rákóczi Zsigmondot, Báthori Gábort, Bethlen Istvánt, I. Rákóczi Ferencet, Rhédei Ferencet, Barcsai Ákost, Kemény Jánost, II. Apafi Mihályt és a hölgyeket, Mária Krisztiernát és Brandenburgi Katalint.

Gyarmati Balázs történész

Évfordulók nyomán

1852. február 26. – Megszületett **John Harvey Kellogg** sebész, a gabonapehely atyja. Szülőhelyének kórházában orvosként dolgozott, s testvérel együtt a kórház betegeinek gyors felgyógyulása érdekében a lábadozóknak egészséges táplálkozást ígérő gabonatermékekkel kísérleteztek. (A Kellogg család vallásos adventista lévén nagy hangsúlyt fektetett az egészséges életmódra.) 1894-ben véletlenül állították elő a gabonapehelyet: elfeledtek egy adag főtt búzáról, s éjszakára kint hagyták a szabadban. A következő reggel megállapították, hogy nem a várt összeszáradt anyag lett belőle, hanem különálló szárazpehely. William 1906-ban már saját vállalatot alapított a búza- és kukoricapehely előállítására, majd fokozatosan javította a nyersanyagok összetételét.

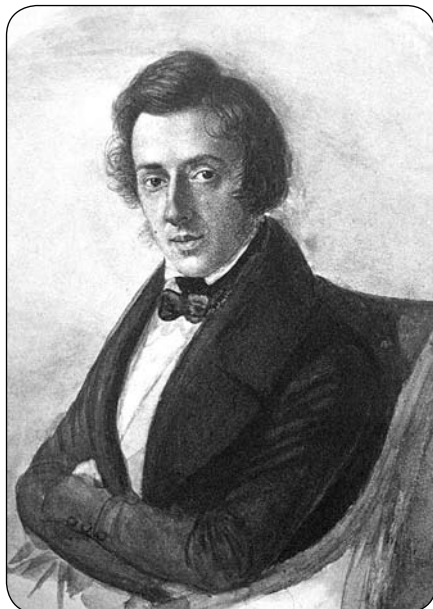

1000. február 28. – Finnországban a **Kalevala** ünnepe. Első változata az ős-Kalevala, mely 1833-ból való, és 16 éneket, vagyis „rúnót” tartalmaz. 1835. február 28-án Finnországban Lönnrot megjelentette az eposz második változatát, a 32 rúnóból álló Régi-Kalevalát, amely már tökéletesen megfelelt a kortársak naiv finn époszszóról alkotott elképzeléseinek. A Régi-Kalevala világsikere kiemelte a finnek az ismeretlen népek sorából, hozzájárult a finn nyelv fejlődéséhez, a finn nemzeti öntudat erősödéséhez.

1514. február 28. – **Dózsa György** párbajban legyőzte **epirosi Alit**, s ezzel meg-

mentette Nándorfehérvárt, a mai Belgrádot. 1514. február 28-án, húshagyókedden történt a párviadal a Nándorfehérvár alatt elterülő mezőn. Rövid küzdelem után Dózsa egy óriási csapással levágta ellenfele jobb karját, majd kivégezte. A törökök futásnak eredtek, és Nándorfehérvár környéke a törököktől ez egyszer megszabadult.

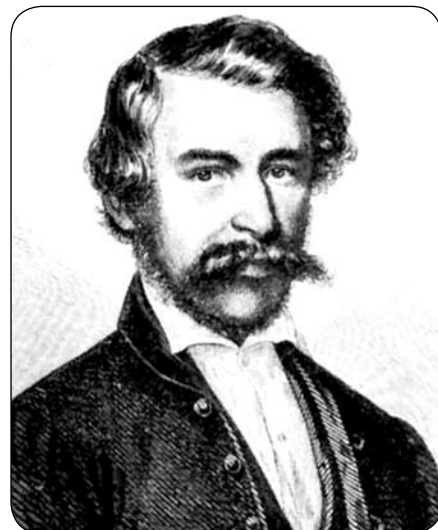

1810. március 1. – Megszületett **Frédéric Chopin** lengyel születésű francia zeneszerző. A születés után hetekkel kitöltött anyakönyvben február 22-e szerepel, a család március 1-jét tekintette születésnapjának. Chopin zenei tehetségét nagyon fiatalon felismerték; zsenialitása a gyermek Mozartéhoz vagy Bachéhoz mérhető. Tanulmányait Lengyelországban végezte, 1831-ben Bécsbe utazott, majd Párizsban telepedett le, ahol élete java részét töltötte.

A romantika mozgalmára könnyen, sőt talán viszolyogva tekintett, és ritkán hozta magát kapcsolatba vele. Ennek ellenére napjainkban életművét a romantikus stílus mintaképeinek tekintik. A zenéje a vélnél kevesebb jelét hordozza a romantikának. Míg a zenéje kirobbanó érzelmekkel teli, minden műve klasszikusan tiszta és megfontolt, egy kis romantikus exhibicionizmussal. Lobogó lánggal égő kortársától, Liszt Ferentől eltérően Chopin a közélettől visszavonult. Kivétel nélkül minden művében jelen van a zongora, akár szólóban, akár kísérettel. Művei többsége szóló zongorára írt, kevesebb a kísért (második zongora, hegedű, cselló, énekhang vagy zenekar közreműködését igénylő) darab.

1817. március 2. – Megszületett **Arany János** író, költő, műfordító, a Toldi szerzője, Petőfi Sándor barátja. Életművével – melyből kiemelkedik a Toldi-trilógia és számos balladája – jelentősen hozzájárult a magyar nyelv gazdagításához.

Apja kevés földdel és kis házzal bíró földműves volt. A család súlyos tüdőbajjal küsz-

ködött, a nyolc gyerek közül csupán kettő maradt életben (János és Sára). Tanulmányait 1835 tavaszán fejezte be Debrecenben, de nem érettségizett, viszont rengeteget olvasott (leginkább római alkotóktól). 1836 februárjában színésznek állt. Ezalatt anyja elhunyt, apja pedig megvakult. Ezek hatására a büntudattól vezérelve felhagyott a színészettel. 1840-ben meg is házasodott, két gyermekük született: 1841-ben Juliska, 1844-ben László. Igazi sikert, elismerést és Petőfi barátságát az 1846 nyarán írt **Toldi** hozta meg számára. Az 1877-es boldog nyarat a Margit-szigeten töltötte. Ekkor írta titokban, nem a nyilvánosság elé szánta az **Őszikék** (kapcsos könyv) verseit. 1879-ben befejezte a **Toldi szerelmét**. 1882. október 22-én halt meg.

1922. március 3. – Budapesten megszületett **Hidegkuti Nándor** labdarúgó, edző, a legendás Aranycsapat tagja. 1934-ben kezdte a labdarúgást az Újlaki FC-ben, majd 1940-től a Gázművek, 1943-tól az Elektromos, 1945-től a Herminamezei AC, majd 1946-tól 1958-ig az MTK 68-szoros válogatott játékosa volt. 1952-ben az olimpiai bajnok, 1954-ben a VB ezüstérmes csapatának tagjaként játszott. 1959 óta az MTK, a Fiorentina, a Mantova, a Győr, a Tatabánya, a Spartacus és a kairói National edzője volt, Dubaiban is dolgozott két évig.

Sebesség, erő, intelligencia

Tudtad, hogy Afrikában az oroszlánok egyedszáma 90%-kal csökkent az elmúlt ötven évben? Hogy napjainkban egyes becslések szerint már több tigris él fogságban, mint a természetben? És hogy a gepárdok már eredeti élőhelyeik 75%-áról kipusztultak? A NatGeo Wild csatorna tematikus programsorozata a nagymacskák védelmének fontosságára hívja fel a figyelmet.

Ezek aztán igazán nagy macskák

Sebesség. Erő. Intelligencia. Szépség. A nagymacskák évmilliói óta élőhelyük csúcragozói és az állatvilág legnagyobb vadászai, mára azonban az emberi civilizáció hatására, és az orvvadászoknak köszönhetően szinte minden nagymacskafaj veszélyeztetetté vált. Védelmüket a National Geographic Society kiemelt fontosságú ügyként kezeli, amelyhez kapcsolódóan a Nat Geo Wild csatorna immár ötödik éve tűzi műsorra a Nagymacskák hete programsorozatát, hogy felhívja a figyelmet az oroszlánokat és társaikat fenyegető halálos veszélyre.

A tematikus hét egy nem mindennapi nyitófilmmel indult február 15-én 18 órakor. Az Oroszlánok birodalma című rendkívüli alkotásban Boone Smith nyomolvasóval találkoztunk, aki egy oroszlánfalka mohó lakmározását követte figyelemmel, méghozzá közvetlen közlőről. A férfi ugyanis vállalta a cseppet sem veszélytelen kihívást, hogy egy plexifalú dobozban kihelyezzék egy falka kellős közepére.

A Nagymacskák hete programsorozat a National Geographic Society Big Cats Initiative elnevezésű természetvédelmi programjához

Mi történik a természetben?

Február végén, március elején bukkan fel a dél felől érkező cigánycsuk. A szintén frissen hazatért seregélyek a még nálunk időző fenyőrigó-csapatokkal együtt keresgélnek a hó terheléstől megszabadult, nedvesen gőzölgő legelőkön, és napközben is megfigyelhetjük a földeken egymást követő, ilyenkor néha a bambaságig szelíd, szerelmes mezei nyulakat.

Ha kedvez az időjárás, duzzadó rügyek ülnek ki az ágakra, az erdőszélen kivirágzik a som, a kiöntésekhez egymás után érkeznek a petézni készülő erdei és mocsári békák. Aki nyitott szemmel járja a természet ösvényeit, az elmondottakon kívül még nagyon sok apróbb-nagyobb jelet jegyezhet fel, olyan jeleket, amelyek valamennyien a gyors léptekkel közeledő tavasz képét vetítik eléink.

Boone Smith nyomolvasó vállalta a cseppet sem veszélytelen kihívást, hogy egy plexifalú dobozban kihelyezzék egy falka kellős közepére

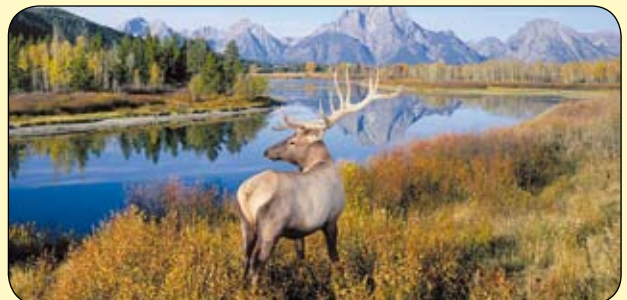
kapcsolódik. „Nincs több késlekedni való időnk a nagymacskákkal kapcsolatban” – mondja a természetfilmjeivel és állatvédő tevékenységével világhírnevet szerzett Dereck Joubert. „Olyan ütemben csökken az egyedszámuk, hogy ha nem cselekszünk azonnal, világszerte a kihalás szélére kerülnek. Meg kell fordítanunk a folyamatokat, most.”

Öt megdöbbentő tény a nagymacskákról

1. A tigrisek egyedszáma 97%-kal csökkent az elmúlt században.
2. Az 1930-as évek óta a tigrisek három alfaja teljesen kipusztult.
3. Már csak nagyjából 10 ezer gepárd él szabadon a vadonban.
4. A gyönyörű bundájú hópárducok populációja is csökkent, egyedszámuk a biológusok szerint mindössze 4–6 ezer példányra tehető.
5. Az amuri leopárd az egyik leginkább veszélyeztetett alfaj, csupán néhány tíz példány él belőlük a Földön.

Tudod-e?

- A csótány több mint fél óráig képes visszatartani a lélegzetét.
- A cickányok saját testsúlyuk háromszorosát eszik meg – három óránként.
- A disznó az egyetlen olyan állat, amely képes leégni a napon.

- A vadászmenyét 20 órát alszik egy nap, míg a szarvas kevesebb, mint 5 percet.

A rókák faluja Japánban

Japánban az állatimádók között a nyulak és a macskák szigete mellett igen népszerű célpont a Miyagi prefektúrában található Zao rókafalu, ahol hat különböző rókafaj él és játszik együtt boldogan. A rókák örülnek a látogatóknak, hiszen mindig kapnak tőlük finom falatokat. Az ideérkezők csak azzal az étellel etethetik a rókákat, amelyet kifejezetten a számukra vásárolhatnak meg a faluban. A látogatókat mindig figyelmeztetik, hogy ne próbálják a kezükből megegetetni a rókákat, és lehetőleg ne vigyenek magukkal kisgyermeket, vagy ne engedjék őket túl közel hozzájuk, hiszen nem háziállatokról van szó.

Sok japán tartja úgy, hogy a rókáknak mágikus erejük van, hiszen ők Inari Ōkami hírnökei, aki a termékenység, a jólét és a rizs istene, az ősi japán vallás, a sinto szerint. A sinto szó jelentése: az istenek útja, helyesebben „a szellemek útja”, ugyanis a hagyományos értelemben vett istenek helyét szellemek (kamik) töltik be.

Részeg gorilla támadt a fotósra

Christophe Courteau természetfotós szerencsés embernek mondhatja magát. Akár az életébe is kerülhetett volna az a fotó, amit az alfahím részeg gorilláról készített. A ruandai gorillafotózáson egy hatalmas hím nem tolerálta a túlzott érdeklődést, melynek eredménye egy sebhely és egy tökéletes pillanatfelvétel lett. Christophe Courteau a ruandai Volcanoes Nemzeti Parkban egy szervezett gorillafotózáson vett részt – ilyenkor a park látogatói testközelben ismerkedhetnek az emberhez szokott hegyi gorillákkal, és egy órát tölthetnek a társaságukban. Az egyik hím gorilla nagy mennyiségben fogyasztott az erjedő bambuszszárból, hirtelen elege lett a fotózkodásból, és rátámadt a fotósra, mielőtt az kihátrálhatott volna a helyzetből.

„Mintha egy vonat ütött volna el” – emlékezett vissza Courteau a pillanatra, amikor Akarevuro, a kétméteres, csaknem kétszáz kilós kifejlett hím rátámadt, és a földre teperte. Szerencsére megúsza a kalandot, és csak a homlokán sebesült meg a fotós, aki a jobbhoroggal épp támadó gorilláról olyan képet készített, mellyel feltehetően találkozunk majd a természetfotó-pályázatok díjnyertes felvételei között.

Hulk, a világ legnagyobb pitbullja

A Hulk névre hallgató pitbull még csak 17 hónapos, de súlya már meghaladta a 78 kilót, ezzel valószínűleg ő a világ legnagyobb pitbullja. Ez a kutyafajta 2-3 éves koráig nő, így Hulk még korántsem érte el a versenysúlyát. Hulk gazdája egy kutyatenyésztő férfi, aki azt írta a Facebookon, hogy évek alatt, a legnagyobb pitbullok párosztatásának eredményeként született meg Hulk. Azt is hozzátette, hogy ha a kutya eléri az ivarérett kort, akkor majd néhány almot értékesít, de nem többet, és rendkívül körültekintően fogja kiválasztani, hogy kinek adja oda a kutyákat, mivel a pitbullok sokszor rossz kezekbe kerülnek. Gazdája elmondta, hogy Hulk egy kifejezetten kiegyensúlyozott, ragaszkodó, gyerekyszerető kutya. Szerinte a rossz gazdáknak köszönhető, hogy sokan tartanak a pitbulloktól, pedig ezek a kutyák sem vérengző fenevadak.

Új-Zéland világhírű báránya

Shrek (kb. 1994–2011. június 6.) egy merinó ürü (kasztrált juh) volt, amely az új-zélandi Tarrasshoz közel eső Bendigo Station nevű juhtenyésztő telephez tartozott, és 2004-ben vált világhírűvé, miután hat évig nem került elő, és így gyapját sem tudták levágni. A merinókat általában évente nyírják, de Shreknek sikerült barlangokban megbújnia, így elkerülve a mustrákat. Nevét az azonos című rajzfilm alapján kapta. Miután 2004. április 15-én újra elfogták, egy szakember április 28-án 20 perc alatt megnyírta. Az eseményt az új-zélandi nemzeti televízió is közvetítette. Bundája 27 kilogrammnyi gyapjút adott, amely hús férföltöny elkészítéséhez elegendő – az átlagos merinó gyapja 4,5 kg-t nyom, és csak kivételes esetekben éri el a 15 kg-t. Shrek nemzeti ikonná vált. 2004 májusában még Új-Zéland miniszterelnökével, Helen Clarkkal is találkozott a parlamentben. Tizedik születésnapjának megünneplésére, 30 hónappal az első nyírás után Shreket ismét megnyírták, egy, a Dunedin partjánál úszó jéghegyen. Életkorából adódó betegségei miatt Shreket végül 2011. június 6-án, egy állatorvos tanácsára elaltatták. Élete során Shrek több mint 150 ezer dolláros jótékonyági bevételre tett szert, melyet halálos betegségekkel kapcsolatos kutatásokra fordítanak.

RÜGYFAKADÁS

Az én harmonikám

Az én hangszerem egy fekete színű, billentyűs harmonika.

Ezt a hangszert a szüleimtől kaptam hatéves koromban. Nagyon megörültem neki, bár nem tudtam, pontosan mi is az. Akkor jöttem csak rá, amikor anyukám beíratott harmonikaórára. Első nap megtanultam a C billentyűt, és aztán jött sorban a többi. Később a basszusokat is megismertem, C, D, E, F, G, A, H, C, majd dalokat is tanultam. Becsén, a zeneiskolában vizsgázok harmonikából. A hangversenyeken is részt veszek. Mindig jó eredményeket érek el. A tanárnóm büszke rám, mindig gratulál nekem.

Be szeretném fejezni a zeneiskola összes osztályát, és remélem, így is lesz. Szeretném, ha a harmonikám velem lenne egész életemben.

Lévai Helga, 5. osztály, Samu Mihály iskola, Péterrév

„...meg akarom mutatni neki, hogy mire képes az ember”

Hazaérek az iskolából, megebédelek, és egy kis pihenés után nekiállok házit írni.

Holnap kémiából ellenőrző, biológiából és földrajzból felelés lesz. Míg a kémiát tanulom, az eszem a biológián jár. Magamban sorolgom a rendszertani csoportokat. Miután elolvastam a kémiát, előveszem a földrajz füzetem és kezembe veszek egy földgömböt. Amíg a füzetet olvasom, megpróbálom megmutogatni a tanultakat a földgömbön. Már jól megtanultam, de azért megkérem a testvérem, hogy kérdezzen ki belőle. Amiket nem tudtam, azokat még egyszer elolvasom. Amikor már majd' szétrobban a fejem a sok tanulástól, elmegyek pihenni egy kicsit. Ez alatt az idő alatt megnézek egy-két filmet, és játszok a testvéremmel. Miközben szórakozok, eszembe jut, hogy még nem csináltam meg a matematika házi feladatát. Gyorsan nekiiramodom, előveszek egy ceruzát, és számolok. Közben elgondolkodok: „Megéri-e ez a sok hajsza egy ötösért?” Igen, megéri!

Ezért kitartóan tanulok, hogy bejussak egy jó középiskolába, majd egy jó egyetemre. Remélem, egyszer nagyszerű orvos válik belőlem.

Pletikoszity Tamás, 8. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Téli élményem

A téli szünetben korcsolyázni voltam apukámmal.

Emlékszem, nagyon hideg volt. Apukám azt mondta, hogy öltözzek fel vastagon, mert sokáig kint leszünk. Mikor elkészültünk, elindultunk a szokásos helyre, a Holt-Tiszára. Már sokan voltak. Mi is felhúztuk a korcsolyákat, s elkezdtünk iringálni.

Nemsokára megjött egyik barátom, így sokkal jobban éreztem magam. Sajnos nem sokáig lehettünk, mert apukám szól, hogy indulunk kell haza. Búcsút vettem a barátomtól, s megígértem neki, hogy legközelebb is együtt korcsolyázunk.

Kazinci Csongor 3. b, Petőfi Sándor iskola, Óbecse

Téli élményem

Egy vasárnap reggel anya bejött a szobámba, és szól, hogy nézzünk ki az ablakon. Kereszttestvéremmel kiugrottunk az ágyból, és nagyon megörültünk, mert a táj fehérré változott.

Azonnal öltözködtünk, és már mentünk is ki játszani. Így múlt az egész nap. Csak késő délután mentünk be melegedni.

Ebédünket is akkor fogyasztottuk el.

Este keresztszüleimmel mentünk szánkózni, de nem akárhogy! Az autó után kötöttük a szánkókat, és így húztak bennünket utcáról utcára.

Téli élményeim közül ez maradt a legemlékezetesebb.

Brada Petra 3. b, Petőfi Sándor Ált. Isk. Óbecse

Viadal a cseh vitézzel

Én, Toldi Miklós, Nagyfalva erős legénye, meg akartam vívni a cseh vitézzel. A viadal előtt egy nappal megvásároltam minden fegyvert, ami az erőpróba-hoz kellett.

Másnap a viadal helyszínére érkeztem, vastag páncélomban izdadtam, szállott a por a szemembe, de én csak az őrgönggő tömeget hallottam, mintha egy percre megállt volna az idő, ekkor Buda vára felől megérkezett a cseh vitéz. Kiállottam vele szembe, és párbajra hívtam. Egy szigetre indultunk egy-egy csónakkal. Mikor megérkeztünk, ellöktem az egyik csónakot, hiszen csak egyikük térhetett haza. A kezemet nyújtottam, hogy kezet fogjak vele, de ő vaskesztűs kezével össze akarta roncsolni ujjaimat, ám én megelőztem, hatalmas szorítással én roncsoltam össze az ő ujjait. A vére csöpögött a száraz homokba, térdre esett, és könyörgött az életéért, cserébe a vagyonát adta volna, és nagylelkűségemben megkegyelmeztem a csehnek. Mikor a csónak felé indultam, a vitéz hátulról támadott, de én a vízben megláttam a tükörképét, és hatalmas kardommal megvédtem az életemet. A cseh a földre esett, és én levágtam ellenfelem fejét. Így lettem én a győztes.

A palotában a király vitézzé avatott, mert most már én vagyok a leg-erősebb a királyságban.

Nemes Elina, 6. osztály, Kis Ferenc iskola, Orom

Az én kis bolygóm

Ma leírom, hogy milyen az én kis bolygóm.

Olykor a gyerekek rossz dolgokat tesznek a bolygón, sőt még a felnőttek is. A végén pedig szinte normális, hogy mi vagyunk a bűnösök. A mi bolygónk elég nagy, sok a víz és sok a talaj. Szeretek itt élni, mert itt emberek élnek. Sokan élnek a planétánkon fiatalok, idősebbek. A mi bolygónk neve Föld, ez a hely maga a csoda, és persze sokan élünk rajta. Sok betegség létezik, amelyre nincs orvosság, így sokan meghalnak. A bolygón sok város, falu és ország van. Az egyik nagy ezek közül Magyarország.

– Bárcsak most ott lehetnék!

Ha lenne egy kívánságom, az lenne, hogy ott legyek, ahol akarok. Mivel ez nem lehetséges, térjünk vissza a lényegre!

– Hogy lehet ez?

Mert az egyenlítőnél kidudorodik egy picikét. Ám sok rejtély van, amit még én sem tudok.

Talán majd egyszer megtudok mindent.

Veréb Vivien, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Asztalos Dávid, 2. osztály, Miloš Crnjanski iskola, Magyarittabé

Naplóm

2015. 02. 02.

Ma február másodikát írunk, egy hétfői napon. Mint minden hétfőn, ezen is a lehangoltság uralkodott bennem a felébredésemkor. Új hét, új kihívások és követelések. Ilyenkor rossz belegondolni, milyen hosszú is lesz a hét. A mai napon úgy éreztem, mintha nem akarna fogyni az iskolai órák száma. Volt itt minden, kezdve a nulladikkal, egészen a délutáni emelt szintűekig. Fáradtan hazaballagtam, de ekkor az idő hirtelen elkezdett rohamosan telni. Alig értem haza, máris beesteledett, és jött a másik nap.

2015. 02. 03.

Az éjszaka gyorsan elszállt, és reggelre is fáradtan ébredtem. Ilyen ritkán fordul elő velem, mint ma. Ugyebár gyakran szoktam negatívan gondolkozni iskolába indulás előtt, de ma egyszerűen elpárolgott belőlem az életerő. Semmihez sem volt kedvem. Végül azzal biztattam magam, hogy „hé öreg, ma csak hét órát lesz, nem kilenc”. Nagy nehezen megbirkóztam a nappal, nem mellékes, hogy utolsó órán jót kosaraztunk. Mikor hazaértem, igyekeztem kicsit lazítani, néha ez is kijár...

2015. 02. 04.

Ma egész jól aludtam, és kicsit pihentebben keltem fel. Annak ellenére, hogy ma nyolc óránk volt, egész pozitívan indultam az iskolába. Az első három óra kimerítő volt, de nem fizikailag. Kémia, fizika, matek... Mind odafigyelős óra, s így reggel ez olyan volt, mint a hideg zuhany. Nem lehetett egy picit sem lazítani, végig résen kellett lenni. A nap további része gyorsan lezajlott, részben a torna- és az informatikaóra miatt. Otthon azon töprengtem, hogy „jaj ne, holnap biológia ellenőrző és földrajz felelés”. Most aztán bele kell húznom a tanulásba.

Szabó Lóránt, 8. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

A tükör előtt

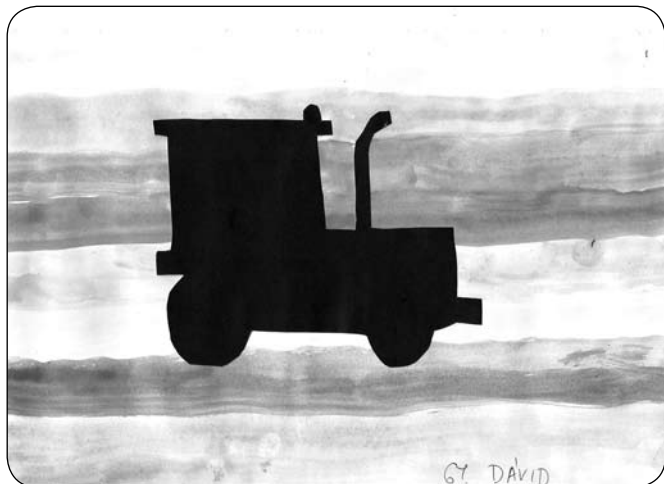
Mivel fiatal vagyok, igen sokat szoktam a tükör előtt állni, mint minden velem egykorú.

Ahogy édesanyám mondaná: „Szép vagy fiam!” Tükör előtt állva nem is csak a külsőmet látom, hanem néha a belsőmet is. A haverokkal kritizáljuk néha egymást: kinek nő a bajusza, kinek a „sérója”.

Kritikák után odaállok a tükör elé, s összerakom, amiket mondanak. Gondolkodom egy darabig, és rájövök, hogy elégedett vagyok önmagammal. Sportoló vagyok, fejlődök még, sőt napról napra okosabb is leszek talán.

Visszatérve édesanyám szavaira, csak annyit tudok mondani, hogy minden tükör, amely előtt állok, engem mutat. Szép vagyok, szép lesek, és sikeres.

Pejić Martin, 7. osztály, Sever Đurkić iskola, Óbecse

Gyólai Dávid, 2. osztály, Miloš Crnjanski iskola, Magyarittabé

RÜGYFAKADÁS

Az én utcám télen

Délután volt, három óra.

Az utcát hótakaró borította. Ahogy léptem egyet, a hó csikorgott a talpam alatt. Egy kis időre megálltam. Éreztem, ahogy minden egyes hópehely szépen, lassan elsimul alattam. Hallottam, hogy esésem visszhangzott: a befagyott pocsolján elcsúsztam. A kesztyűmről és kabátomról lassan peregtek le a hópelyhek, miközben feltápaszkodtam. Főlnéztem. A házunk tetején csillogott a hó. Olyan szép volt nézni, minden egyes hópehely a helyén volt, ott, fenn a magasban. A hajam is csillogott, mikor a süvítő szél belefújta a havat, olyan érzés volt, mintha bevonná. A távolba tekintettem. Egy-két autót láttam. A jég csak úgy rákényszerítette volna őket, hogy idejüket a csúszásra szenteljék. A kezek csikorogtak, engedtek a jégnek, és szép lassan csúsztak le az útról a csillogó puha hótakaróra. A sarkon, az idő elteltével, már sötétedés-kor három gyerek hangja hallatszott, szánkó siklott a havon.

Öt óra lett. A további utamat hóba vésett szánkó siklása vezette.

Komáromi Anna Réka, 5. osztály, Sever Đurkić iskola, Óbecse

A vers

*Az élet oly gyönyörű,
A világ pedig nem is szörnyű.
A móka vidámmá tesz,
Az ember pénzért sok mindent vesz.*

*A holdfény annyira szép,
Mint egy nagyszerű kép.
A háborúk oktanak,
Mást nem is mondhatok.*

**Berényi Péter, 6. osztály,
Hunyadi János iskola, Csantavér**

A hóember

Egy reggel, amikor felébredtem, kinéztem az ablakon. Láttam, hogy esik a hó.

Másnap délután a nagymamámmal kimentünk hóembert építeni. Először lapáttal egy kupacba túrtuk a havat. Utána magasítani kezdtük. Akkora lett, hogy alig értem el a tetejét. Anyukám hozott ki répát az orrának. A szemeit műanyag kupakokból, a száját szárított paprikából raktuk ki. Egy régi sálát is kötöttünk a nyakára. Még haja is lett neki kócból. Ezzel el is készült a hóemberünk. Ő kint maradt, mi meg bementünk a jó meleg szobába.

Szeretem a telet, mert nagyon szép, amikor mindent belep a hó.

Bunjevački Emma, 3. osztály, Gligorije Popov iskola, Kisorosz

Levél Matula bácsinak

Kedves jó Gergő bácsi!

Anyá, apa és Piri mama nagyon meglepődtek, mikor megláttak. Úgy gondolják, hogy igazi férfi lett belőlem. Nagyon hiányzik a berek és a benne élő növények és állatok sokasága. Hiányzik a reggeli fürdés, melytől házat tudnék dönteni, az izgalmas horgászatok, mint amikor kifogtuk azt a hatalmas harcsát, a vadászatok, melyek után a jobb képem szilvakék színű lett, az aranyos kisszárcsák látványa, a Tüskévár felfedezése, mely alatt lehet, hogy egyszer valaki aranyat talál. Elszomorodom, ha István bácsira, Nancsi nénire, Csikasra és magára gondolok. Legszívesebben magammal hoztam volna Pestre az egész bereket és magukat. Már nagyon várom a karácsonyt, amikor újra ilyen kalandokban lesz részem, és láthatom a természetet téli pompájában. Addig is minden jót!

Szerető barátja,
Gyula

Magó Annabella, 7. osztály, Samu Mihály iskola, Péterréve

RÜGYFAKADÁS

Önéletrajz

En 2000. november 4-én 00:25 perckor születtem.

Anyukám szerint nagyon jó kislány voltam, sosem sírtam csak akkor, ha fájt valamim. Kis koromban is imádtam az állatokat, mint most. Nagyon érzékeny vagyok már kiskorom óta. Három évig éltünk egy másik házban, ahol sok állatunk volt. Szerintem az egész napot kint töltöttem, és játszottam velük. Volt két macskám, de elszöktek tőlem, mert piszkáltam őket. Elég sokáig szomorkodtam emiatt. Régebben a születésnapomat jobban szerettem, mint az összes többi ünnepet, azért, mert sok ajándékot kaptam. Amikor betöltöttem a hatodik életévemet óvodába indultam. Nagyon utáltam. Egy ideig nem egy csoportba jártam az osztálytársnőimmel, de utána már igen. Amikor eltelt az év én, nagyon örültem, hogy elsős leszek. Csak első osztályos koromban szerettem iskolába menni. Másodikban kaptunk egy új tanító nénit, de nem tudtuk megszeretni. Mindent elkövettem, hogy ne kelljen iskolába mennem. Sokszor betegnek tettem magam. Amikor már megkomolyodtam, betöltöttem a tizenkettedik évemet, sokan mondták, hogy megváltoztam, de nem értettem, hogy ez dicséret vagy kritika. Hatodikban is utáltam iskolába járni. Amikor nyári szünet lett, akkor utaztunk először tengerre. Tizenkét napot voltunk ott, de nekem már öt nap után honvágyam lett, akkor azt mondtam, hogy nekem ez már túl sok. Mindenki hiányzott. Hazaértünk a tengerről, akkor meg ismét iskolába kellett mennem. Hetedikben megkomolyodtak az osztálytársaim. Voltak vitáink, de megoldottuk. Amikor vége lett a tanévnek, akkor Krisztával töltöttem a legtöbb időt. Mindenhova együtt mentünk. Tengeren is voltunk, az volt életem legjobb tíz napja. Nagyon jól éreztem magam. Elestem, nagyon megütöttem magam, de azért túléltem. Amikor már az iskolakezdésig pár nap volt hátra, kezdtem félni, izgulni. Amikor elkezdődött a tanítás azt hittem, hogy nehéz lesz. Szerencsére nem így történt, könnyebb, mint a hetedik osztály. Nyolcadikban mindenkivel jól kijövök.

Remélem, továbbra is ilyen jó lesz a társaság, mint amilyen most.

Bleszity Evelin, 8. osztály, Đuro Salaj iskola, Szabadka

Érezte az életet....

*Kicsiny hang, ami megszólalt,
Kicsiny tűz, ami felvillant.
Láng, ami lobogott hevesen,
Szív, ami dobogott csendesen.*

*Perzselt és mindent égetett,
Eltűzelte a legnagyobb félelmet.
Lobogott, lángolt kényesen,
Énekel, táncolt fényesen.*

*Érzett valamit, mit nem lehet.
Érezte az életet.
S így lobbant fel még egyszer hevesen,
s aztán elaludt, szép csendesen!*

Az idő...

*Ő az, aki mindig volt, van és lesz.
Ő az, akitől mindenre ráébredsz.
Ő az, aki begyógyít sebeket,
S ő az, aki megszorít szíveket.
Ő az, aki sohase fél!
Ő az IDŐ, aki mindent átél!*

**Csuzdi Eszter, 8. osztály,
Szerző Mihály Általános Iskola, Padé**

Kedves Pajtások!

Városokról, országokról, padtársakról szóló versikéket osztottak meg velünk a **topolyai Csáki Lajos iskola** diákjai. Küldeményükbe került valami ennél is izgalmasabb, ugyanis Örkény István Leltár című egyperces novellája ihletésében hátborzongató történeteket találtak ki, noha az álhireik sem megvetni valóak. Írásaik közül a jövő heti számunktól kezdődően olvashattok. Köszönjük Nagy Majlát Ágota tanárnő fáradozását, a munkákat pedig: Dér Orsolya, Dognár Brigitta, Rády István, Rakk Réka, Retek Alex, Simon Rajmond, Tóth Lázár, Tóth Sztella, Valtner Hunor, Hajbók Dominika (6. osztály), Faggyas Virág, Fenyvesi Flórián, Forró Réka, Lukács Edina, Turuc Réka, Klobusicki Máriaó (8. osztály) küldte.

Igazán megörültünk a **magyarcsernyei Petőfi Sándor** iskola küldeményének is, hiszen nem „csak” fogalmazásokat rejtegetett a boríték, hanem az iskola lapját, a **Fáklyát** is. Kevés iskola készít diáklapot, így bármelyik egy jó hírrel felér. Ezenkívül csatolták Bokor Noémi, Bálint Ivóna, Bacsik Réka (5. osztály), Samu Emese, Budai Barbara és Bába Anita (6. osztály) prózai szövegbe és versbe öntött gondolatait.

Az **adai Cseh Károly** iskolában a Családi kör témáját boncolgatták, közöttük Kocsis Zsanett, Petrics Réka, Fehér Ivonn, Kazinczy Beáta, Gordos Ágnes, Péter Alíz, Vámos Viola, Nagy Bálint, Bakurek Barbara, Mihalek Bálint, Véber Róbert, Bezdán Dorián, Vreckó Viktor, Apró Fruzsina Katalin, Kis Bicskei Vivien, Simon Dóra, Bognár Odett, Miklós Ditta, Onyeci Babett, Albek Éva (5. osztály), de más témával is foglalkoztak: Bajúsz Réka, Kubina Mollí (6. osztály), a béke gondolatával pedig a hetedikesek játszadoztak el, közöttük: Klima Döníz, Rica István, Kállay Sándor, Raffai Zsákina, Kocsis Tamás, Dóci Ivett, Süveg Aurél, Laza Zsákina, Varnyú Réka, Juhász Róbert, Lehocki Péter, Komáromi Attila, Pámer Bence, Kátóna Corine, Varsi Anett, Hóli Dominik, és Pálfi Paula.

Továbbra is várjuk a munkákat!

Nagy Magdolna

Szabó Rebeka, 3. Szívárvány Szakkör, Topolya

Baleset az erdőn

Nagy, nagy csönd az erdőn, alszik még a szél is, nem zörgeti az ágakat. Aztán egy korai vadmadárfütty. Valahonnan, távolból felelet rikkán rá.

Harkály kopog a fa kérgén. Odalenn, a gyökerek közt meg fürge gyík cikázik elő. S egyszerre átcsillan a teli lombokon az első éles napsugár. Megvirradt.

Mókus Marci dörzsöli a szemét odafönn az öreg tölgy tetején, nyújtózkodik, s átugrik a másik ágra. Ott, a fa odvában van az éléstára, kikapar egy szem duzzadt makkot, rágcsálni kezd. Apró szeme villogva néz körül. Eszébe jut, hogy ilyenkor legkellemesebb a friss napocska, hát sebesen lekúszik a tölgyről, kifut az erdőszélre, s egy magányosan álló cserfán folytatja a reggelijét. Ott jobban éri a nap, nem fogják el előle a sűrű lombok. Eszeget, és elégedett a világgal.

Hirtelen nehézkes léptek, súlyos csörtetés hallatszák a bokrok közt. Mókus Marci már tudja, hogy Szaniszló, a vaddisznó is fölkelt, s reggeli sétájára indult. Meghúzza magát odafönn az ágon, mert Szaniszlóval jobb nem találkozni. Hatalmaskodó, örök békétlen fickó. Kivált, ha olyan apró legény akad útjába, mint Mókus Marci, az előtt szívesen fitogtatja erejét. Már látni is a félelmetes, jól megtermett alakot, amint magában fújtatva elhalad a bokrok közt, s szídjá a világot.

Szaniszló már ilyen. Ha véletlenül jókedvűen ébredt is, nem mutatja, mert azt hiszi, ártana a tekintélyének. Maradjon ő csak a mihaszna erdei népség szemében zord, nagy haragú hatalmasság, akkor majd nem mernek komázni vele, mint az alázatos nyúlal, vagy a gyámoltalan kis sünnel.

Mókus Marci hát lapit a magasban. Talán észre sem veszi Szaniszló. Megy tovább.

Igen ám, de amint odafönn elmélkedik, a síkos makkhéj nem megcsúszik a körme között? S aztán zsupsz le, egyenest a fa alatt elhaladó vaddisznó orrára koppan.

– Mi volt ez? – hördül föl Szaniszló, és kurta nyakát a magasba szegi. Csak úgy reszket méltatlankodó haragjában. – Á, te vagy az? – veszi észre Marcit a levelek közt. – Te mersz velem kötekedni? Onnan hajigálsz, te gazember? Megállj csak!

Marci egy reszketés. Alig jön ki hang összeszorult torkán: – Szaniszló... bocsáss meg... én nem hajigáltalak, csak kipottyant a kezemből egy árva szem makk...

– Úgy? És épp az orromra, mi? Csúffá akarsz tenni, hogy aztán elhíreszteld mindenfelé, mi csoda nagy hős vagy te! Azonnal gyere le, itt a földön légy vitéz!

– Fáj a lábam... nem bírok lemenni... – nyögi Mókus Marci félénken.

– Csak fölmászni tudtál? Meg hajigálni?

Hiába itt minden szó, kifogás, bocsánatkérés. Szaniszló apró, mélyen ülő szeme szikrázik a haragtól, és Mókus Marciban csak úgy dide-reg a félsz.

– Nem jössz le tüstént?! – röffent föl még egyszer Szaniszló, s mikor látja, hogy Marci csak annál jobban odalapul a cserfa törzséhez, föl villan félelmetes páros agyara.

– Nem jössz gazfickó? Úgyis jó! – s azzal nekiesik a cser erős gyökérzetének, ássa, furkálja, szagattja agyarával.

Szegény Marciban elhül a vér. Ez a méregzsák még a végén kiássa a fát és megtámadja őt! Mit tegyen? Segítségért kiáltson? Ki olyan bolond, hogy Szaniszlóval szembeszálljon? Figyel lefelé, hogy túrja, fúrja a földet a gyökerek alatt a dühöngő ellenség.

Közben jókora földhányás veszi már körül a fát, az erős gyökérszálak kimerednek, s Szaniszló nekiszánja magát, hogy leterítse a törzset. Aláilleszti agyará a karvastagságú, szívós gyökérnek, megfeszül és... reccs!

Marci csak ennyit hall odafönn, behunyja a szemét, várja, hogy most zuhan el vele a cserfa. De semmi. Csak egy iszonyú ordítás odalenn, és Szaniszló a földre borulva üvölt.

Nem a gyökér reccsent ki, hanem a fél agyara. Bög, jajong, átkozódik, sivalkodik éktelenül.

Nem telik bele két szemhunyorítás, már oda gyűlnek a riadalomra az erdő lakói. Csóválja lompos farkát a róka, hűmmög a borz, hegyezi hosszú fülét a nyúl, de meg se nyikkan, úgy tiszteli vergődésében is Szaniszlót.

Csak a vidám rigó rikkantja el magát az ágon:

– Póru! járt a vaddisznó, félagyaru Szaniszló!

– Mi lesz velem? Mi lesz velem? – süvöltözik a földön Szaniszló, s most az egyszer meg sem hallja a rigó gúnyolódását.

– Az lesz, hogy tüstént indulsz a fogorvoshoz... – recsegi száraz hangján a megmenekült cserfa alsó ágán himbálódzó harkály.

– Jaj, jaj... Mackó Bandihoz? – rémüldözik Szaniszló. – Nem megyek...

– Miért ne mennél? Nem a lábad tört ki, csak az agyared!

Nagy keservesen föltápáskodik hát Szaniszló, s indul az erdő keleti végébe, Mackó Bandi barlangi rendelőjébe. Vele tart a jószívű sünn, az alázatos nyúl pedig az öccsével kettesben hurcolja utánuk a kitorított agyart. A harkály előttük röpül, s óvakodva, a fakoronák között ugrálva követi őket Mókus Marci is. Hiába akarta széttépni az előbb Szaniszló, azért most mégis sajnálja.

Mackó Bandi az egyetlen, akitől még Szaniszló is fél. Nemcsak most, mikor betegként kocog hozzá, besavanyodott képpel, de még akkor is tisztelte, mikor agyara teljes pompájában meredt elő a szájából.

Mackó Bandi derék, öreg doktor. Hosszú ideig tanulta a városban a gyógyító mesterséget, s kampós fogóival, rejtelmes szerszámaival szívesen segít akármelyik erdei betegen. Csak épp az olyan örök verekedő, komisz frátereket nem kedveli, amilyen Szaniszló. Mikor meglátja, összefonja két karját széles, fehérköpenyes mellén.

– No, végre neked is ellátta a bajodat valaki? – bólogat rosszallón. – Ül be ide, a székbe!

Szaniszló meg sem nyikkan, csak lesi riadozva, mi következik most. Közben a betegkísérők elmondják a szigorú doktornak, hogy esett, mint esett, hogy Szaniszló agyara bele-reccsent a cserfába.

Vizsgálódik, kopogtat sokáig Mackó Bandi, még a pápaszemét is föl rakja, aztán félrevonul, tanácskozni a másik doktorral, a harkálllyal.

– Hát visszagarasztjuk az agyaredat, Szaniszló, most az egyszer még szerencséd volt. Hanem azt megmondom előre: ez a megjavított agyar már nem arra való, hogy verekedj, hadakozz, fákat döntögess vele! – hirdeti ki végül az ítéletet.

Szaniszló hálálkodva rőfög. Rá sem ismerni már: mintha egy növendék-bárány lelke költözött volna beléje. S türelmesen, pissz nélkül állja, hogy Mackó Bandi friss fenyőgyantával megragassza, vékony hánccsal odarögzítse a helyére a levált agyart. Mikor végre elkészült a műtét, reszkető inakkal tápáskodik föl, nem győzi köszönetetni a segítséget.

Mackó Bandi ránéz, szigorún:

– Amíg a gyanta meg nem szárad, addig mást, mint tejbe kását, nem ehetsz! Megértetted?

S ha elgondoljuk, a csúfságon kívül éppen elég nagy büntetés volt ez Szaniszlónak.

Vidor Miklós meséje

Szilasi László

A harmadik híd

(Részlet)

I. A tranzistor-kor hajnala és éjele

Az öcsém mégsem vitt el a bejáratig. Az utcasarok előtt állította le az autót. Kikapcsolta a motort, átnyúlt előttem, és kinyitotta helyettem az anyósülés ajtaját, mert tudta, hogy nekem úgysem sikerülne. Ennek *kérlek, finesze van.*

Egész életében Volvót szeretett volna, vagy egy Maserati Biturbót. Az utóbbi végül meg is lett neki, de ezek helyett akkoriban, válás után, munka nélkül, átmenetileg az apánk roncsautójával kellett beérnie, egy kétajtós, kis kék Suzukival. Szégyellte, első sorban maga előtt, ráadásul úgy gondolta, az emberek pontosan megérthetik, mire vitte ő, úgy érthetik, hogy nem vitte semmire. Nem akarta, hogy mások is lássák abban a szerencsétlen, hozzá szinte teljesen méltatlan kis kocsiiban.

Kipúposodik a fejem fölött a kaszni, ha beülök. Inkább biciklivel járt, összespórolt magának egy pofás, acélszürke túragépet, azt szerette, az autót nem. A kedvemért kivételesen most mégis hajlandó volt beleülni, hogy elhozzon a Schkalitzkyba, mert merő lustaságból ezúttal vonaton jöttem haza Pestről. De a saroktól aztán egy lépést sem tovább. *Na, szeva, gyík, ki lehet szállni. Jó mulatást, majd hívjál, ha nem bírnál hazajönni, be leszek kapcsolva.*

2012 ősze volt, langyos késő délután, Az öcsém hazacsattogott a Suzukival Germinába, én pedig gyalogoltam tovább a vendéglő felé. Lágyszél fúj. A falakon patakokban csorogtak, a járdán tócsába gyűltek az októberi nap méz- és mákszíni fényei. Kerülgettem őket, mormoltam magamban az osztálynévsort, újra meg újra, s közben veszettül reméltem, hogy sikerül majd hozzánk kötnöm a kegyetlenül elváltozott arcokhoz és testekhez a maradandó, drága neveket.

Ilyenkor azért izgulni szoktam én is. Erősen dobogott a szívem. Leültem egy padra. Kivettem a zsebemből néhány budai diót, felnyitottam őket a célszerszámmal. Elroptattam a belsejüket. A héjdarabokat összegyűjtöttem, beleszórtam mindet gondosan a szemetesbe. A szerszámot megtisz-

togattam, visszatettem a zsebembe. Bekaptam egy rágót. Mentem tovább.

Igyekeztem lassan haladni. Pedig száz méter volt talán az egész. Panyókára vettem a zakómat, mint a legtekintélyesebb fővárosi bölcsészprofesszorok, meglazítottam a nyakkendőmet, felhajtottam az ingem ujját, aztán, más teendőm nem lévén, lenyomtam a rézkilincset a neonépi léckerítésbe vágott, csipkére faragott kiskapun.

Adódott némi alibi a zsilipelésre, nagy ravaszul megragadtam: az osztályfőnök meg a magyartanár az apácarácsos verandán mutogatták egymásnak az unokáikat, stréber módon odapofátlankodtam melléjük. Puszi-puszi, üljön le, gyűjtsön rá nyugodtan. De persze átláttak rajtam, és a hangoskodásukkal meg a túlhúzott nevetésükkel egy idő után határozottan jelezték, hogy hát Dénes, magának azért odabenn jóval tágasabb. *Ugyan, menjen már, mi baja eshetne, harminc év után, nagydarab, langaléta ember.*

Összeszedtem magam, aztán a fejemet lehajtva beléptem a megterített, feldíszített, lampionos nagyterem beszédes félsötétjébe.

Kicsi, törékeny, zavarba ejtően fiatalos test állta el az utat. A férfi háttal állt. British Knights edzőcipőt viselt Wrangler márkájú csőfarmerjét világos színű öv szorította a derekára, azt hittem, a régi úttörőövével bohóckodik, de később kiderült, az apja cserkész-hagyatékából származik ez a klasszikus, liliosomos darab, a nadrágba pedig olyasfajta kockás flaneling volt ráncmentes precizitással belegyűrve, amelyet a fiatal Glenn Gould viselt, amikor előbújt a kanadai őserdőkből. A gallér fölött meg a vörös mikrofonfrizura, mint régen. Immár talán valamivel rövidebbre vágva. Megfordult, kezét fogtunk bemutatkozott a hülye, pedig én már az ajtóból ráismertem. *Denikém, Feri vagyok, a Nosztávszky Feri. Hát hitted volna, drága öregem.* Hittem volna. Igen, barátom, hittem.

A járomcsontján és a homlokán kicsit sötétebb volt a bőr, a közelmúltban vághatta

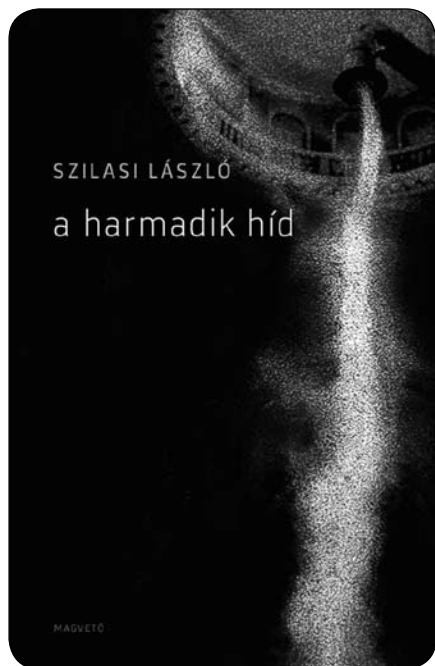

le a szakállát. Talán éppen azért, hogy újra előbújhasson a kedvünkért régi könyökarc, pimasz koboldpofája. Nem öregedett meg. De a szeméből azért látszott, hogy belőle is jócskán szívárog és fogy már az a nyers erő, ami valójában a fiatalságot teszi. Megöleltük egymást, aztán többé már el sem engedett.

Novtávszky Ferencnek egyáltalán nem kellett volna ott lennie a Schkalitzkyban. Részben azért nem, mert Novtávszky Ferenc soha nem volt az osztálytársunk, az okostojás a C-be járt, mint a lúzerek, járjon el a saját, stréber osztályának a találkozóira, ha már olyan nagyon akar osztálytalálkozóra járni a vesztese. Részben pedig azért nem, mert Novstávszky Ferenc az osztály egybehangzó és többszörösen megerősített információi szerint Kanadában él. 1987-ben költözött Vancouverbe, jól él ott, esze ágában sincs hazajönni, nem is tette még soha, nem is fog, sülyedjen el az Óhaza, de a szüleit, igaz, ami igaz, el kell ismerni a jót is, súlyos és rendszeres apanázzsal támogatja. Novstávszky Ferenc mégis ott volt a Schkalitzkyban, vitathatatlanul, a maga teljes, kézzel megfogható testiségében, és a nyakig begombolt British Columbia fölött, mumifikálódott gyerekábrázatának összes energiájával, teli szájjal magyarázta az ő széles szabad, kanadai életét. Nem, Novstávszky Ferenc tényleg sohasem volt lúzer.

Igazából nem figyeltem oda a nagy mozdulatokkal kísért hadovájára. De a hangjától meg a szavaitól a múltat rejtő hólyag mégis felfakadt, akár valami régóta feszítő kelés az arcon, és a kitörni vágyó tartalom előntötte a Schkalitzky őszirózsá- és sülthússzagú nagytermét, mint a genny.

Nosztát jó harminc évvel korábban, 1981 késő tavaszán ismertem meg közelebbről. Tizenhét évesek voltunk. Mint egy elegáns,

törékeny és azonosíthatatlan ragadozó madár az állandó szembeszélben, szárnyrezzenés nélkül lebegett fiatal életének érintetlen és hatalmas, sugárzó energiakötegei fölött, így is mondhatnám most.

Akkoriban az új helyre, a Vénusz kávéházba jártunk szombat esténként. Én mindig Steigerwalder Magdával mentem. Kicsi, vaskos, jó formájú szőke nő, nagy fej, karakteres arc, gyönyörű, határozott vonások, mély hang, gyors beszéd és irtóztató, durva tájszólás, ez volt Magda. Nem volt belém szerelmes, de már nagyon el akarta veszíteni a szüzességét, s mindkét tényhez cinikusan viszonyult. Engem éppen ez vonzott benne, meg a lehetőséget sem akartam kihagyni, így aztán együtt maradtunk egy időre. Nosztávszky többnyire a bájos Losonc Marival jött. Megunta örök reménytelen szerelme, a szép és okos Zsarnótzay Margó sorozatos visszautasításait, megszerzte magának a barátnőjét. Egy kicsit talán bosszúból is, csakhogy aztán csúnyán bele-szeretett.

A Vénusz kávéház négyasztalos kis me-sebirodalom volt a Luther utca végén, egy új társasház aljában az adventista imaházzal szemben. Nem lehetett benne alkoholt kapni, volt viszont hatféle kávé, tizenkétféle tea, egy tetszőleges összeállítású melegszendvicseket termelő csodagépecske, valamint szálanként vásárolható piros Marlboro. Faltuk a szendvicseket, ittuk a teákat, dohányoztunk, mint a gép, beszélgettünk vég nélkül meg hallgattuk Árpád, az alapító tulajdonos eszement hülyeségeit.

A Vénusz alapeszméje, az eleve gazdasági öngyilkosságnak tűnő, és két év múlva valóban annak is bizonyulótótotális alkoholmentesség ötlete kizárólag olvasmányélményeken alapult. Pontosabban az olvas-

mányélményeknek egy bizonyos sajátos sorrendjén. Árpád ugyanis előbb elolvasott egy hosszabb könyvet Hitlernek a győztes világháború után Kelet-Európára vonatkozó terveiről, a genetikailag eleve alacsonyabb rendű, kényszermunkával és olcsó alkohollal pedig végleg rabszolgasorba kényszerített szláv szolganépekről, majd véletlenül a kezébe akadt egy tanulmány, amely a hetvenes évek második felének haza iparosodási és alkoholfogyasztási statisztikáit hasonlította össze. Mindebből teljesen világos lett neki, hogy Sztálin meg az utódai egy az egyben legyúlták Hitler tervezetét. És szépen meg is valósították. Mi ebben a megvalósításban élünk. Ez az életünk. Ingenymunkáért alkohol, tényleg szinte ingyen. Ennyi a szocializmus. És hogy ő, a maga részéről, a továbbiakban nem kívánna ebben a megvalósításban közreműködni. 1981 legvégén túladott a jól menő germinai kiskocsmáján, és beköltözött a belváros szélére a Vénusszal. Aztán az érettségink után, 1982 őszére teljesen tönkrement. Azon a tavaszon azonban még működött a hely, ő ott állt benne, kövéren, fiatalon és szakállasan, támasztotta büszkén a pultot rövidnadrágban és Otafuku papucsban, osztotta az észt végeérhetetlenül. Mi meg csókolóztunk és számolatlanul ittuk a házilag illatosított Garzonokat. És mindig kicsavartam a filtert. Noszta türelmesen kivárta, amíg magától belecsepeg a függőleges falú, hófehér csészébe. Ennyi volt a különbség. Árpád féltve őrzött rádiómagnójából, úgy emlékszem, semmi más nem szólt akkoriban soha, csak az a nagyon szép, lassú, szerelmes szám a *Keresztapából*, Barbra Streisand előadásában, mindörökre végtelenítve a fekete címkés, hatvanperces Polimer kazettán.

Zsarnótzay Margit 2012 őszén, negyvennyolc évesen is gyönyörű volt. Termete és tartása magabiztosan őrizte a királynői jeleget. Hűvös löketekben áradt belőle a

szépség, mint azokból, akik tudják, hogy az irántuk érzett szeretetbe némi ijedt csodálat is belevegyül, s talán csak az arcán, a kérlelhetetlenül férfiasodó mimikai ráncokból lehetett látni, hogy valójában gyorsan öregszik, mint egy magára hagyott lakás. Főkönyvelő volt, öt éve elvált. Lám, még az okos és szép Zsarnótzay Margitot is megunta végül valaki. Nem voltam büszke rá, de vigasztalónak találtam ezt a felismerést. Hátul, a sarokban ült, mint akinek soha nem kellett még pozíciót fognia, és Losonc Marival beszélgetett.

Mari gömbre hízottan is nagyon kívánatos volt. De tekintetében az idő belekeményítette az afféle emberek törekény magabiztosságát, akik úgy vélik, nagyon úgy akarják hinni, hogy ők bizony mindörökre túltették magukat arcuk vitathatatlan csúnyaságán. Ám közben mégis úrrá lett rajta lassan az idősödő nők, és, ami azt illeti: férfiak kétségbeesett harsánysága, amivel a közeledő öregség és a halál egyre erősödő, fenyegető morgását próbálják túlkiabálni. Mari bizonyos értelemben egyfolytában üvöltött. Úgy gondoltam, hogy ő úgy gondolja, csak azért beszél állandóan, mert különben mindenki unatkozna körülötte. Valójában azonban, hiszen nem volt érzéketlen ember, egyre jobban félt már ő is a csendtől. Hogy az valami szörnyűt mondana neki. Mondjuk azt, hogy elherdáltad az életedet, és nemsokára meg fogsz te is halni, Losonc Mari. De ez, ez a zajos rettegés, csak lényének külső, vastag burka volt. Ami alatt rejtőzött még egy kemény, éles szélű tömb, mint baseball-labdában a fakocka, s ez régimódi protestáns etikából állt meg könyörtelen kapitalista szellemből. Ez működtette Mariban a bankárt. De aztán legbelül, a kocka középpontjában lapult még egy picinyke, puha kis gömb, s az, akárhogyan mesterkedett is rajta egy életen át, megmozdíthatatlan volt, és ugyanabból az anyagból állt, mint a külső burok.

Kedves Olvasó Tanulók!

2014 egyik legjobb regényének bevezető fejezetéből olvashattok most egy részletet a Gyöngyhalászban. **Szilasi László *A harmadik híd*** című regénye (Magvető Kiadó, Budapest) két, párhuzamosan futó, de meghatározott pontokon átjárásokat produkáló élettörténetet beszél el – apropója egy harmincéves érettségi találkozó. Ezek a szétfutó, olykor mégis egymásra reflektáló történetek tele vannak hazugsággal, gyávasággal, gyarlósággal. Tipikus 20. századi történet. Szegeden játszódik, de történhetne bárhol Közép-Kelet-Európában.

Rovatunkban az elmúlt két hónap során csak a legújabb magyar irodalom alkotásaiból válogattunk. Remélem, jó útmutató egy korszerű olvasói magatartás irányába. Ha nem is mindig netek, de tanáraitoknak biztosan.

Bence Erika

Szappanopera a Grammy-díjátadó után

Az elmúlt időszakban a zenevilágról szóló hírekben sokat lehetett olvasni Kanye Westről. Elsősorban persze azért, mert ismét nem bírta ki, hogy egy díjátadó a megjegyzése nélkül múltjon el, ezúttal a Grammy-gála. Kanye valami miatt talán azt szeretné, hogy minden díjat Beyoncé kapjon. Nem elégedett meg ugyanis azzal, hogy az énekesnő így is három díjat tudhatott magáénak, teljesen kiakadt, amikor a legjobb albumért járó díjat Becknek ítélték oda. Mint azt mondta: „Becknek tisztelnie kellene az igazi művészetet, és oda kellene adnia a díját Beyoncénak.”

A szerény előadó hírében álló Beck nem is igazán tudta hova tenni Kanye viselkedését, az incidensre is szerényen reagált, mondván: „Nem tetszhet mindenkinek, amit csinálók, de ettől még szeretem és tiszteltem Kanyét.”

Ezek után több zenész is Beck mellé állt, és kapott az alkalmon, hogy kifejezze Kanye West iránti nemtetszését, de aki leginkább pártfogásába vette Becket, az a Garbage énekesnője. Shirley Manson teljesen kiakadt Kanye viselkedése miatt, és kiosztotta a rappert. Dühös véleményt fogalmazott meg arról, hogy Kanye mennyire tiszteletlen, ha a művészetről van szó, kirohanásával pedig csak azt érte el, hogy mások kényesnek és kicsinyesnek látják. Az énekesnő azt is hozzátette: ne gondolja Kanye, hogy mindenkinél jobban tudja, mi a jó. Majd pedig arra kérte, hogy ne hazzon több szégyent a zenészekre és önmagára se, nőjön fel, ne hisztizzen, mert így csak kinevetteti magát, Beyoncé meg nélküle is boldogul.

Ebben márpedig lehet valami, sok pletykalap ugyanis arról cikkezett, hogy Beyoncé

nincs elragadtatva a rappertól, különösen a házassága óta, mert nem igazán kedveli a Kardashians-társaságot.

Akárhogyan is, sokan úgy vélik, hogy a rapper kirohanása csak egy hírverés, nincs benne semmi véresen komoly, jobban fel lett fújva, mint kellene. Erre maga Kanye is reagált, mint mondta, nem mindent gondol pontosan úgy, ahogyan kimondja. Ehhez is létezik történet, méghozzá a 2009-es kirohanása, amikor a VMA díjátadón félbeszakította a színpadon köszönetet mondó Taylor Swiftet, és azt mondta, nem neki kellene átvennie a legjobb női előadó videójának járó díjat, hanem Beyoncénak.

Kanye akkori véleménynyilvánítása, úgy tűnik, nem hagyott mély nyomot Taylor Swiftben, aki köszöni szépen, jól érzi magát a bőré-

ben, és vígan lubickol a sikerben. Valószínűleg nem is haragszik a rapperre, hiszen több közös fotó is készült róluk a Grammy-gálán. Sőt olyan pletykák is felröppentek, hogy akár együtt zenélhetnek. Kanye ugyanis azt nyilatkozta, hogy rengeteget beszélgetett az énekesnővel, és úgy döntöttek, belevágnak egy közös lemez készítésébe:

– Taylor szeretne velem stúdióba vonulni, és én is abszolút benne vagyok. Szívesen dolgozok együtt bárkivel, akinek ilyen tehetsége és ekkora rajongótábora van. Nem teszek különbséget, nem vagyok zenei elitista, aki az alapján dönt a kollaborációkról, hogy a másiktól hány Grammy-je van, vagy hány pontra értékelték az albumait. Azt gondolom, hogy mindenki szereti a zenét, legyen szó hip-hopról vagy countryról. Ha lehetőségem nyílik arra, hogy energiákat és tanácsokat adjak át a stúdióban, teljesen benne vagyok – állítja Kanye.

Az előtörténet tehát máris felért egy rekámmal, sokan várják a fejleményeket, ettől pedig csak az lenne nagyobb dolog, ha egyszer csak Beckkel is együttműködne.

Az, hogy milyen lehet Kanye, leginkább talán felesége, Kim Kardashian tudhatja. Erről is van sztori. Megkérdezték ugyanis Kanye-t, hogy miért nem mosolyog többet a képein, miért annyira komoly. Erre a rapper kifejtette, hogy régi könyveket lapozva arra jött rá, hogy az akkori hírességek azért néztek ki jól, mert nem mosolyogtak, a régi kastélyokban látható portréfestményeken sem látható mosoly az arcokon. Jól hangzik, de Kim Kardashian ezt másképp látja:

– Ugyan már, csak így akarja elkerülni a ráncosodást. Csak nehogy valaki viccet meséljen neki! – reagálta le tömören a magyarázatot Kanye felesége.

Szereti a férfi holmikat

Tom Cruise egykori felesége, Katie Holmes színésznő, egy interjúban elárulta, hogy bármennyire is odavan a legújabb női divattrendekért, egyszerűen jobban szeret férfi ruhába bújni, és különösen a kényelmes, hosszú ujjú ruhadarabokat kedveli:

– Nagyon szeretem a mostani női divat menő színeit, szívesen szemügyre veszem a kollekciókat, de beismerem, hogy legszívesebb a férfiaknak szánt ruhákat szeretek hordani. A hosszú ujjúak a kedvenceim, egyszerűen ezekben érzem magamat a legjobban – mondta a színésznő.

Az idei Kids' Choice Awards házigazdája

A Jonas Brothers egyik tagja, Nick Jonas lesz az idei Kids' Choice Awards házigazdája. A világszerte óriási várakozással övezett Nickelodeon-gálán az amerikai énekes adja át a léghajó kinézetű díjakat. A Kids' Choice Awardson minden a kisebb korosztályon múlik, hiszen a gyerekek kedvenc színészeit és zenészeit jutalmazzák. A Nickelodeon több mint negyed évszázados hagyományokkal rendelkező gáláján még a legmenőbbek sem maradhatnak zöld trutyi nélkül. Az idei Kids' Choice Awards március 28-án lesz. Nick Jonas, tavaly novemberben adta ki első szólóalbumát, amelynek leghíresebb dala a Jealous heteken át vezette a slágerlistákat, ezzel megalapozva második kislemeze a Chains sikerét.

Kitört a foga

Anemrég megjelent, egyre népszerűbb és igencsak gátlástalan kémparódia, a Kingsman – A titkosszolgálat egyszerre meghökkent és megnevettet, de olyan is akadt, akinek beletört a foga. A főszereplőről, Colin Firth-ről van szó, aki egy interjú során elmesélte, hogy nagyon sok akciójelenetet vettek fel a filmhez, és sokkal rosszabbul is járhatott volna:

– Az egyik bunyós jelenetnél, talán a barlangban, egy puskával vagy egy fémrúddal töröltek véletlenül képen. Kicsit beleszédültem, de azt észre sem vettem, hogy kitört egy fogam. Csak a szünetben tűnt fel, amikor elkezdtem vért köpni – emlékezett vissza Colin Firth, míg Samuel L. Jackson, a filmbeli főgonosz, hűvösen csak ennyit fűzött hozzá: – Egy igazi szuperkémnek nyilván volna egy öngyújtóba épített fogvisszanövesztő készüléke.

Új kémes film a láthatáron

Guy Ritchie nem tipikus vígjátékokat készít, de tőle már megszokhattuk, hogy a szövegek tele vannak poénokkal. Nem lesz ez másképpen a The Man from U.N.C.L.E. kapcsán sem. Két kém történetét kísérhetjük végig, akik összefognak annak érdekében, hogy elbánjanak a rosszban sántikálókkal. A The Man from U.N.C.L.E. az azonos 1964-es tévésorozatot veszi alapul. Főszerepekben az előző Superman-filmből (Az acélember) ismert Henry Cavillt láthatjuk majd, aki a szuperhős jelmezét ezúttal öltönyre cserélte, társa pedig Armie Hammer lesz. A filmben Hugh Grant is szerepet kapott. A bemutató augusztus közepére várható.

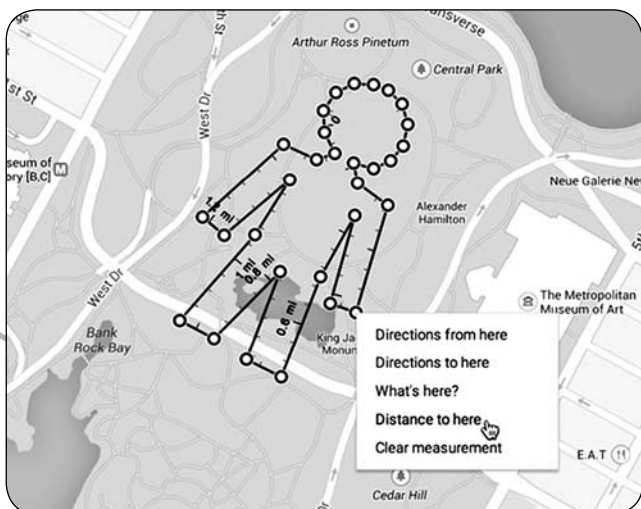

Érdekességek a Google Mapsről

A napokban ünnepelte tizedik születésnapját a Google Maps, s köszöntésül csokorba gyűjtöttünk néhány érdekességet, izgalmas funkciót e remek térképszolgáltatásról.

A Google Maps immár ott van számítógépünkön, telefonjainkon, táblagépeinken, szinte már nehéz elképzelni, hogyan is élhettünk nélküle. Pedig a Google ingyenes online térképszolgáltatása csak (vagy már?) tízéves (egészen pontosan február 8-án volt a születésnapja), ám az elmúlt időszakban számos hasznos funkcióval bővült, és bizony sokkal-sokkal többet tud, mint bármelyik térkép.

Tudtat például, hogy a Google Mapsben egy igen pontos, távolságmérésre alkalmas eszköz is rejlik, amellyel még akkor is lemérhető bizonyos szakaszok távolsága, ha nincsen köztük út? A funkció eléréséhez jobb egérgombbal kell kattintani a térképre, majd a feljövő menü Távolságmérés pontját választani, ezután pedig egy újabb pontra kell jobb klickelni. Ekkor egy fekete vonal jelenik meg a térképen, balról fölül pedig látszik a két pont közti távolság. Ha módo-

Milyen lesz a Windows 10?

A Control Panel (Vezérlőpult), a meghajtók, a Recycle Bin (Lomtár) megváltozott ikonképei jelentek meg az egyik kínai weboldalon, mint a Windows 10 új arculata. A Windows Centralon is megjelentek képek a Windows 10-ről, pontosabban annak telefonos változatáról, noha még ez is kevés ahhoz, hogy világos legyen, milyen is lesz a 10-es.

sítani szeretnénk (kanyarokkal vagy új pontok bevonásával) az utat, akkor egyszerűen csak meg kell fogni a vonal bármelyik (és bármennyi) pontját az egerrel, és elhúzni a kívánt helyre. A világ legcsodálatosabb, sőt legeldugottabb helyeit is bejárhatjuk ma már a térkép Street View (Utcakép) szolgáltatásában elérhető panorámaképek segítségével. De vajon azt tudod-e, hogy te is készíthetsz Street View-t? Ráadásul nincs szükség hozzá különleges autóra, fejlett fotóbe rendezéseket tartalmazó hátizsákra, elég egy DSLR kamera, no meg egy androidos okostelefon. A régi korok, a történelem kedvelőinek igyekezett kedveskedni a Google, amikor a National Geographic-kal együttműködve fantasztikus történelmi atlaszokat tett közzé.

A térképeket a National Geographic szolgáltatatta, a technikáról a Google gondoskodott Google Maps Engine platformjával. A Google persze másokkal is kötött partneri megállapodást, így most már számos történelmi, sőt egyéb szempontok alapján készített atlaszokat kínál a TérképGalériája, és a különféle térképekhez akár a Google keresőjéből is könnyen eljuthatunk.

S ha már a történelem, a régi korok kerültek szóba, 2014 áprilisától egy igen különleges, időutazós funkció is a térképre került, amelynek köszönhetően megnézhető, hogyan is nézett ki régebben egy-egy kiválasztott helyszín (persze csak ha lefotózta a Google autója). A Google Maps vonatára jó pár cég felkérérdkedett, és saját ötleteikkel javítanak a térképen. Az Amplifon augusztusi megoldása például olyasvalamivel egészíti ki a Street View-s képeket, amelyek eddig nagyon hiányoztak ezekről: a környezet zajaival, hangjaival. Ráadásul háromdimenziós hanghatásokról van szó, így tényleg olyan az egész, mintha valóban a helyszínen lennénk. (Hvg.hu)

Százhusz megapixellel sokkal a Canon

A Canon nemrégiben leplezte le az EOS 5D_s típusjelzésű vadonatúj digitális tükörreflexes fényképezőgépet, melynek legfőbb ismérve, hogy segítségével akár 50 megapixeles felbontásban is fotózhatunk, már ha persze az ehhez szükséges nagyfelbontású objektívek is a rendelkezésünkre állnak.

A japán gyártó azonban nem horgonyoz le 50 megapixelnél, ugyanis a vállalat a Yokohamában megrendezett szakkonferencián már egy olyan újgenerációs CMOS képérzékelőt mutatott be, melynek felbontása nem kevesebb, mint 120 megapixel. Az egész pontosan 29,2x20,2 milliméteres képszenzor 13280x9184 pixeles felbontású, 2,2 mikronos pixelméretű, és maximum 9,5 képkocka/másodperces képkiolvasási sebességre képes. (Tech-net.hir24.hu)

Vesztesből nyertes

A Grammy-díjkiosztó általában nem tartogat túl nagy meglepetéseket, valamennyire mégis annak számít, hogy az idén Beck kapta meg a legjobb albumért járó díjat, még Kanye West hangos tiltakozása ellenére is.

Beck szerény előadónak számít, de ez a szerény tündöklés nem jelenti azt, hogy ne lenne számos rajongója, akik kísérik pályáját és évről évre várják új albuma megjelenését. Beck pedig nem fajtja el zenei kreativitását, és nem hagyja cserben rajongóit sem. Ennek ékes bizonyítéka, hogy mindeddig tizenkét albumot jelentetett meg, feltörése pedig megközelítőleg húsz évvel ezelőtt történt.

Igaz ugyan, hogy ezúttal minden korábbinál hosszabb, öt és fél éves szünetet tartott, de ezt kompenzálta a Morning Phase című album megjelenésével, amellyel ugyebár a Grammy-díjat is kiérdemelte. Mint azt megtudhatjuk a világhálón megjelenő albumbemutatókból, a Morning Phase-ről kislemezen megjelent a Blue Moon, majd a Walking Light, majd pedig egy videoklip is. Közben Valentin-napra érkezett Becktől egy Lennon-feldolgozás.

Az új albumhoz tudni kell, hogy húsz évvel ezelőtt Beck a Loser című dalával robbant be a köztudatba. A Nirvana addigra újra menővé tette az alternatívot és a rockot, köztudatba hozta a grunge-t, és ez az út segíthetett Becknek is abban, hogy felfigyeljenek a zenéjére. Természetesen az is nyilvánvalóvá vált, hogy nem ő lesz az új Kurt Cobain, de a zenevilág nem is keresett új grunge-hóst. Húsz év után Beck új albumán, a Morning Phase-en található a Heart is a Drum szerzemény, amelyhez klip is készült. Ebben Beck visszakacsint egykori önmagára, leginkább azok is érti meg, akik már korábban megismerkedtek Beck zenéjével.

A klasszikus west coast hangzású Heart is a Drum klipjét, Sophie Muller jegyzi, aki már nem új a szakmában. A talányos, iróniával átszótt fekete-fehér videóban Beck egy kísérteties vidéki házban és annak udvarán bókálászik,

mintha valami után nyomozna, közben feltűnik a Kaszás, két szakfandert viselő úrhajós, és egyszer csak hősünk húsz évvel korábbi önmaga is előlép a Loser klipjének egyszerű fakoporsójából. A végén az egész díszes társág összecsoportosul.

Mint már említettük, Beck nem a kitaposott útvonalat választotta. Ehhez túlságosan is sokoldalú, nem is lehet bárhova csak egyszerűen beskatulyázni. Beck Hansen, azaz Bek David Campbell 1970-ben született, és egyáltalán nem meglepő, hogy művészi vizekre evezett és zenész lett. Apja zeneszerző-hangszereelő, aki fia számos lemezén is közreműködött, anyja Andy Warhol társaságához tartozott, és a Factory-ban működve adott elő performance-okat, nagypapa pedig szintén a pop-artnak hódolt, egy művészkollektíva tagja volt, egyebek között cigarettacsikkéből, cukorkás papírokból formázott műalkotásaival vívott ki elismerést. Beck alapjai tehát az apja általi zeneérzék volt, a gyerekkorában felfedezett folk-és blues hagyományok, valamint a pop-art. Ehhez jött a szülővárosának, Los Angelesnek a tarka zenei világa, amibe Beck érdeklődve vetette bele magát. Magába szívott mindent a hiphoptól a punkig, és tizenhat évesen már saját gitárját pengető srác volt, akiben mindinkább kezdett megfogalmazódni zenei irányvonala. Újabb szint a New Yorkban töltött egy év hozott számára, amikor csaknem csövesként ismerkedett mindennel, ami távol áll a mainstream zenei világtól. A fentiek tudatában talán már nem is tűnik annyira furának Beck zenéje.

Ami még különlegessé teszi Beck-et, hogy sok hangszeren játszik. Az éneklés mellett a hangszerei: a basszusgitár, a dob, a szájharmonika, különféle ütőhangszerek, bendzsó, slide gitár, tizenkét húros gitár, kalimba stb. Különlegességnek számít az is, hogy néhány évvel ezelőtt megjelentetett egy kottafüzetet, amelyről a dalokat csak élőben adta elő.

Az évek során persze Beck és a hangzása is változott, sokak szerint érettebb lett. Ami az énekes magánéletét illeti, feleségül vette Marissa Ribisi színésznőt, Giovanni Ribisi iker-testvérét, és született egy lányuk.

„Rója fel a kapufélfára, háromszor veri ezt kendnek Lúdas Matyi vissza!”

Szabadkán került megrendezésre a már szinte távolinak tűnő, januári KNGYP, vagyis a *Két napos gyermek pihi hagyományos csapatprogram*.

A kiscserkészek két napon át Lúdas Matyi meséjének bűvkörében játszhattak, tanulhattak, és fejleszthették kézműves tudásukat. A kétnapos rendezvénynek a szabadkai Református Templom adott otthont.

Az első nap reggelén még álmos szemmel érkező gyerekeket Lúdas Matyi fogadta az ajtóban. A gyerekek még mit sem sejtve figyelték Matyi történetét. Amikor megtudták, hogy Döbrögit kell megkeresniük, és megbosszulniuk, amit Lúdas Matyival tett, mindenki felébredt, és tágra nyílt szemekkel várta a nap folytatását. Ezen a napon a Horgosról érkező 11. számú Nepomuki Szent János cserkészcsapat kiscserkészei is részesei voltak a kalandnak.

Útjuk során találkozhattak komor favágókkal, akiknek csak énekszóra lágyult meg a szívük, vagy Piri nénivel, aki csodateát főzött, és még sok érdekes más mesebeli szereplővel is szóba elegyedhettek. Az akadálypálya végén pedig segíthettek Lúdas Matyinak Döbrögi első 25 botütését kimérni.

Ezen a napon számos más programnak is a részesei lehettek a lurkók, mint például: énektanulás, benti-kinti játékok, kézműves-foglalkozások, minek során ludat és pecsétet készíthettek, valamint egy nagy játékfilm és egy rajzfilm vetítése várta őket.

Vasárnap a móka, a kacagás csak fokozódott. A reggeli istentisztelet és a kisebbek számára a vasárnapi iskola után folytatódhatott Lúdas Matyi megsegítése. Ez a nap is bővelkedett a játékokban, és kézműves-foglalkozásból sem volt hiány. Asztali naptárat készíthettek maguknak. Lúdas Matyi kedvére téve, nehogy éhen maradjon, tésztagasztás, gyúrás, formálás után, kiscipók sütésére is sor került. A lurkók haza is vihetnék a saját cipójukat, és hogy Lúdas Matyi se maradjon éhen, mindenki készített számára is egy picit cipót. A nap végén pedig a kiscserkészek tudásukat mérhették össze egy KCS kvíz során, melynek során mindenki tudásához mérten jól teljesít-

tett. A végén a jutalom sem maradt el, Lúdas Matyi a kedvenc segédjeit busásan megjutalmazta, és mindenkit jó kedvében engedett haza.

Mindkét nap jó hangulatban telt, a kiscserkészek sok élménnyel és új baráttal tértek haza.

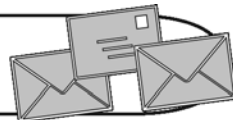
Az biztos, hogy aki ott volt, nagy mosollyal térhetett haza, és kétszer annyi jó kedvvel várhatja a nyári tábor.

Úri Szűcs Réka rajvezető, Kosztolányi Dezső cs. cs., Szabadka

A hétvége folyamán a kis cserkészek mint Lúdas Matyi kis segédjei részt vehettek minden kalandban és játékban. A szombati nap folyamán egy akadálypályán élhették át Lúdas Matyi meséjének kalandjait, amelyet Szabadka városközpontjában tartottunk meg. Itt a mese szereplőivel találkozhattak, akikkel különböző feladatokat kellett elvégezniük, hogy nyugodt szívvel folytathassák útjukat, melyen mindenkit egy saját készítésű lúd kísért.

Elmúlt a rövid farsang

*„Itt a farsang, áll a bál,
keringőzik a kanál,
Csárdást jár a habverő,
bokázik a máktörő.
Heje-huja vigalom!
habos fánk a jutalom.
Mákos patkó, babkavé,
értük van a paradé.”*

A farsang a karácsonyi ünnepek végén vízkeresztkor (január 6.) kezdődik, és a húsvéti ünnepek kezdetéig,

választással, legényes tánccal próbáltuk elűzni a telet. Az esküvő végén még a nézőközönséget is táncba hívtuk. Igazi báli hangulat alakult ki iskolánk dísztermében. Nagybögsünk sóprún muzsikált, szatyor volt a harmonika, szekéren, azaz talicskán érkezett a legénység kurjongatás és kiabálás közben. A kedves anyukák és nagymamák csokoládés, eurokrémes, lekváros,

Akik kifáradtak a mókázásban

hamvázoszerdáig tart. Gazdag néphagyományokra épül. Ennek jegyében pénteken, február 13-án az óbcesei Petőfi Sándor Általános Iskola harmadikosai **Vastag Géber Judit** és **Csernyák Szilvia** tanítónők segítségével nyílt napot tartottak. A gyerekek bemutatták a szüleiknek, nagyszüleiknek, testvéreiknek, rokonaiknak a népszokás jellegzetességeit.

Ilyenkor szabad a tánc, a bálók szervezése és a házasságkötés, a féktelen mulatozás. Jelmezekkel, maszkokkal előadott lakodalmas játékkal, csúfolódós mondókákkal, pár-

fondanos és porcukros fánkot sütöttek:

„Itt az izletes fánk zamatos ízével,
akinek nincs foga, rágja az ínyével.

Tessék megkóstolni, tessék megízlelni...”

Mégis csak a fánk a legfinomabb a farsangban

amivel a menyasszonyokat, vőlegényeket és a násznépet jóllakattuk, szomjúságukat pedig üdítővel enyhítettük. Iskolánk emeletén volt nagy vigadozás, kacagás és sikoltozás.

Csernyák Szilvia tanítónő, Petőfi Sándor iskola, Óbecse

Előálltak a sokatmondó jelmezek

Szavalóverseny a Petőfiben

Tizenhat tanuló versenyzett az óbcesei Petőfi Sándor iskolában, hogy részt vehessen a községi szavalóversenyen. Nagyon jó volt a versválasztás, mindenki a neki illő verset szavalta. Az alsós diákokat **Csernyák Szilvia, Máté Ágota és Tufegdzic Mónika** tanító nénik készítették fel. Hallhattuk Kovács Barbara Az én bátyám, Petőfi Sándor Szeget szeggel, Kovács Angéla A pöttyös zsebkendő, Móra Ferenc A csókai csóka, Nagy Zoltán Kockamese, Juhász Magda Hova lett az ellenőrző, Szabó Lőrinc Lóci verset ír, és más verseket. A bírálóbizottság – **Kuszli Angéla** magyartanár, **Szűcs Budai Engelbert** iskolaigazgató és munkatársunk, **Koncz Erzsébet** – döntése szerint továbbjutott: **Kiskomáromi Zsolna, Károlyi Egon, Kádas Anna, Tallós Kinga, Kákonyi Balázs, Koncz Antónió, Horvát Zsaklin, Varnyú Viola.**

K. E.

A továbbjutottak

Rendhagyó irodalomóra

Február elején a mi iskolánkba is ellátogatott a Mécsvirág Együttes.

A csapat három tagból áll: **Krnács Erik, Baráth Hajnal Anna** és **Zsoldos Ervin**. Céljuk eljutni Vajdaság összes iskolájába, és ott egy nem mindennapi irodalomóránban részesíteni a gyerekeket.

Mikor már mindenki elfoglalta a helyét az előcsarnokban, néhány mondatban összefoglalták mindazt, amit a Mécsvirágról tudni kell, majd elkezdődött az előadás. Szavaltatok mellett népdalokat is előadtak, amelyeket dobbal és gitárral kísértek.

Egy részlet hangzott el Petőfi Sándor János vitéz című kötetéből, hallhattunk részletet Arany Toldijából, valamint a Walesi bárdok is elhangzott. Weöres Sándor verseit sem hagyták ki. A műsor végén egy kérdést tettek fel, mellyel Fehér Ferenc megenésített, illetve szavalt verseit tartalmazó CD-t lehetett nyerni. Fel kellett sorolni az elhangzottak közül három mű címét, vagy azok alkotóját. A nyertes a hatodik osztályos Bóbán Zsolt lett. A Mécsvirág nagy tapsban részesült, majd a diákok nagy része visszament az órára. Néhányan viszont – köztük én is – maradtunk egy interjúra, amit az Újvidéki Rádióban hallhatunk majd.

Az összes osztálytársamnak nagyon tetszett az irodalomóra. Reméljük, még részt vehetünk több Mécsvirág-,koncerten”.

Vajda Livia, 7. osztály, Petőfi Sándor iskola, Magyarcserepye

Függsz a legjobb barátodtól?

Nem tudsz döntést hozni nélküle, vagy nem adsz a véleményére? Megtudod, ha őszintén válaszolsz a kérdésekre.

1. Inkább azt szereted, ha a barátod dönt még olyan apró kérdésekben is, mint hogy melyik szórakozóhelyre menjetek? Kapásból rávágod: Ahogy te szeretnéd!

Igen Nem

2. Folyton-folyvást úgy érzed, te jobban figyelsz őrá, mint fordítva. Nem létezik elég bizonyíték a barátságra, és rettegsz attól, hogy elfordul tőled...

Igen Nem

3. Nem vagy képes egyedül lenni, rögtön keresel valakit, aki pótolhatja az előző barátot?

Igen Nem

4. Rosszul érzed magad, ha a barátod nélkül kell menned a buliba, mert éppen beteg?

Igen Nem

5. Képes vagy mindenben engedelmessé válni, még ha ez szemben áll is a te értékrendeddel? Olyan szórakozóhelyre menni, amelyik nem tetszik neked, elhanyagolni a saját barátaidat, mert ő nem szereti őket?

Igen Nem

6. Sokszor ugyanolyan típusú szimpátiát választasz? Olyanokat, akik befolyásolnak, és csalódást okoznak?

Igen Nem

7. Ritkán kezdeményezel beszélgetést, általában észrevétlen maradsz? Úgy érzed, ha véleményt alkotnál valamiről, úgyis elutasítanák?

Igen Nem

8. A szimpátiáddal való találkozás után vagy rózsaszínben látod a világot, vagy teljesen lehagolt vagy?

Igen Nem

Értékelés

7 vagy több IGEN válasz:

Vigyázat! Az érzelmi életedben könnyedén előfordulhatnak súlyos zavarok! Semmi kétség, neked fogalmad sincs arról, mit is szeretnél valójában.

4-7 IGEN válasz:

Úgy tűnik, nagyon szenvedélyes vagy. Vigyázz, ne hogy feláldozd magad, és közben elveszítsd önmagad!

0-4 IGEN válasz:

A barátoknak fontos szerepe van az életedben, de nem tulajdonítasz nagy jelentőséget neki.

Horoszkóp

Kos

Tisztában vagy az elvárásokkal, így nem esik nehezedre, hogy maradéktalanul teljesítsd a feladatokat. Számíts rá, hogy olyan terheket is megpróbálhatnak a nyakadba varrni, amelyek nem a te kötelezettségeid.

Bika

Érdemes a legrokonszenvesebb arcodat mutatnod az iskolában. Most nem mindegy, hogy miként alakulnak a kapcsolataid, sok segítséget kaphatsz a többiektől.

Ikrek

Ötletesen oldod meg a feladataidat, de szükséged is lesz a találékonyságodra. Be kell osztanod az idődet, és az energiáddal is takarékoskodnod kell, hiszen a feladatok megszaporodnak.

Rák

Jó lenne, ha kedvesebb lennél osztálytársaiddal. Ha túl sokat morogsz a suliban, akkor tönkremehetnek a kapcsolataid. Az ilyen károkat pedig nagyon nehéz helyrehozni.

Oroszlán

Általában te vagy a közösség lelke, és pont ezért furcsa, hogy a napokban nem vagy csapatjátékos. Hajlamos leszel rá, hogy magadba zárkózz, ami máskor egyáltalán nem jellemző rád.

Szűz

Nagyobb a hangod az iskolában, mint máskor. Általában csendesen a háttérben maradsz, de most még az is előfordulhat, hogy vitákat kezdeményezel. Nem egyszerre kell elmondanod, ami a szívedet nyomja.

Mérleg

Mindig a saját elképzeléseid szerint dolgozol, hiszen rendkívül kreatív vagy. Nem vagy hajlandó alkalmazkodni társaidhoz. Így könnyen lehet, hogy egyedül maradsz a feladatokkal.

Skorpió

Több tennivalód lehet az iskolában, de a lelkesedésed nagyobb, mint máskor. Ha kedvvel látsz neki a teendőknek, akkor sok sikerélményben lehet részed a napokban.

Nyilas

Több vitára számíthatsz, mint általában, és ez annak is köszönhető, hogy őszinte hangulatban vagy. Most arra vágysz, hogy szinte azonnal rendezhesd a feszültségeket. Ez hosszú távon hasznos lesz.

Bak

A kreativitásod segít a feladataid végzésében, hagyd érvényesülni a találékonyságodat! Arra vágysz, hogy csend és nyugalom vegyen körül. Szívesen töltenél el néhány napot pihenéssel.

Vízöntő

Nem vagy képes túl nagy teljesítményre. Már az is komoly feladat, hogy reggelente kikászálódj az ágyból. Oszd be az idődet jobban, és tartsd magad a meghatározott ütemtervhez!

Halak

Általában követed a szabályokat, és az sem zavar, ha utasításokat kapsz. Most kifejezetten idegesíthet, ha alkalmazkodnod kell mások elvárásaihoz.

„Kedves Bizalmas sorok!

Tizenhárom éves lány vagyok, és szerelmi gondom van. Két fiút szeretek. Az egyik – X – 14 éves, sokat vagyunk együtt, SMS-ezünk, találkoztunk. A másik – Y – 13 éves, az osztálytársam, nagyon tetszik, vele még többet vagyunk együtt, nagyon jó barátom. Mindkettő szerelmet vallott nekem. Kérlek, segíts, mert nem tudom, melyiket válaszssam! Végül is, mindkettő az esetem, kedvesek, aranyosak, és nem szeretném megbántani őket.

V. Valentin”

Válasz:

Kedves V. Valentin!

Sajnos, előbb-utóbb, választanod kell, hogy kivel és merre is indulj tovább: X-szel, Y-nal, X-szel és Y-nal együtt barátként, vagy egyikkel sem. Valamilyen módon választanod kell. Ha másként nem megy, próbálj meg listát írni arról, hogy kinek mi a jó tulajdonsága, miért szeretsz vele lenni, mi az, amit az adott fiúban szeretsz. Így legalább feketén-fehéren láthatod, kihez húz jobban a szíved, ha már az érzelmeidre nem hagyatkozhatasz. Sajnos helyetted senki sem dönthet. Bárhogyan is döntesz, mindenféleképpen valaki megbántódik. Vigyázz, nehogy a végén te legyél az, akinek fáj! Hisz amíg te tépelődsz, megtörténhet, hogy a fiúk életében felbukkan egy újabb szimpátia, és te a „két szék között, a földön talárod magadat.” A barátságot is választhatod, ha döntésképtelen vagy. Egyszerűen mindkettőnek azt mondod, hogy te mégis inkább barátkoznál velük, mint járnál, ha ez nekik is megfelel. Az sem lesz hiba, ha egy harmadik fiú mellett kötsz ki, aminek, hidd el, nagy a valószínűsége.

„Kedves Bizalmas sorok!

Tizennégy éves lány vagyok, és szerelmes egy 18 éves fiúba. A fiú tudja, hogy szeretem. Amikor a barátaival van, alig köszön, de ha nincsenek a közelben, látszik, hogy tetszem neki. A gondom az, hogy a barátai piszkálják, hogy én taknyos vagyok, mások meg azt mondják, hogy tetszem neki. Volt olyan is, aki azt mondta, hogy a fiúnál szóba sem jöhetnek a korkülönbség miatt. Nagyon szeretem, és nem tudom, mit csináljak. Kérlek, segíts!

Buci”

Válasz:

Kedves Buci!

Sajnos fiatal korban, de sokszor idősebbként is, nagyon fontos a barátok, a kortársak véleménye. El kell fogadnod, hogy a fiú számára is meghatározók a barátok és a vélekedésük. Úgy tűnik, hogy te körbekérdeztél fűt-fát, hogy a fiú megtudja, szereted, és te is megtudod, hogyan viszonyul hozzád. Ez nem biztos, hogy a legeredményesebb lépésed volt. Tudnod kell azt is, hogy ha a társasága miatt a fiú is „taknyosnak” tart téged, úgy is viselkedik majd veled. Biztos, hogy tetszel neki, ha időnként érdeklődéssel fordul hozzád, de ez sokszor nem elég, hogy folytatódjon és komolyabbá váljon egy viszony. Legyél türelmes önmagaddal és a fiúval szemben, mert ebben az esetben, nem tőled függ a döntés, hanem a fiútól. Ne veszélyeztesd a „nyomulásoddal” a már meglévő szimpátiát! Várd ki, hogy a fiú tegye meg a következő lépést! Biztos vagyok benne, hogy mindketten egy-két éven belül érettebbek lesztek, és te is nagylány, középiskolás leszel, nem kis „taknyos elemista”, akkor a társaság is másként viszonyul majd hozzád. Ha most gyerekesen kimutatod, hogy megbántottak, hogy haragszol rájuk, élvezettel fognak tovább piszkálni, hergelni. Tehát TŰRELEM!

„Kedves Bizi!

Nemsokára ünneplem a 13. születésnapomat. Kérlek, segíts, mert nem tudom, hogyan oldjam meg a problémámat, ami lehet, hogy mások számára nem idegesítő dolog, de nekem fontos. Először is,

szeretek egy nálam 2 évvel idősebb fiút. Különórára járunk együtt, és akkor nagyon kedves velem, pedig úgy tudom, hogy van barátja. Mindig együtt ülünk, ez nekem nagyon jól esik (és mindig egymás füzetét nézzük át). Sokat hülyülünk, nevetünk együtt, és elég jó barátok vagyunk. Mit tegyek, hogy még jobb haverok legyünk? Úgy érzem, hogy csak a különórán ilyen velem. Máskor, amikor találkozunk, csak köszön. Nagyon szeretem ezt a fiút, elolvadok a mosolyától. Mit tegyek?

A második problémám a romantikával kapcsolatos. Nem érzem, hogy én olyan romantikus valaki lennék. Nem mintha olyan nagy baj lenne, de furcsállom, hogy nekem nem fontos, hogy rózsát kapjak, vagy verset, mint a barátnőm, aki csak arról tud beszélni, hogy a fiújától egy szál piros rózsát kapott, vagy verset írt neki a pasija. Ilyenkor én csak fintorgok. Ezeket a dolgokat nyálának találok. Az első igazi csókomat sem úgy képzelem el, mint a legjobb barátnőm, aki a naplementéről álmodik, kettesben a fiúval... Szerintem jó az egy baráti társaságban, csak úgy hirtelenjében. Melyik gondolkodás a jó? Nekem van valami hibám? Kérlek, segíts!

Szerellem”

Válasz:

Kedves Szerellem!

Az első problémádat illetően, biztos, hogy a fiúnak te is kedves vagy, vonzódik hozzád, különben nem ülne veled az órán, és nem viccelődne annyit a társaságodban. Ha türelmes leszel, és továbbra is finoman kimutatod, hogy tetszik, jól érzed magad a társaságában, ha továbbra is jókat nevettek, beszélgettek, jól érzitek magatokat együtt, előbb-utóbb ő is elgondolkodik azon, hogy fontos vagy a számára. Ha alkalmad lesz rá, hívd meg közös bulira, szülinapra, és meglátod, hogyan reagál a meghívásodra.

Ami a különórákon kívüli viselkedését illeti, én természetesen tartom, hogy ilyenkor egy kicsit tartózkodóbb. Ha te természetesen viselkedsz, ha időnként köszönsz neki, ha megkérded, hogy van, mit csinál, elkezded vele társalogni, biztos, hogy nagyon gyorsan a köszönés utáni kommunikáció is folytatódni fog köztetek. Csak legyél türelmes, ne erőszakoskodj, ne unalmaskodj a hívásaiddal, ne telepedj rá, ne „nyomulj”, mert az ilyen viselkedéssel nagy valószínűséggel eltaszítod magadtól a fiút.

Ami a romantikusságot illeti, nagyon különbözünk egymástól, és természetes, hogy másként látod a dolgokat, hisz te magad (valószínűleg) nem ilyen romantikus légkörben nőttél föl, mint a barátnőd. Jó lenne egy kicsit megfigyelni, hogy a környezetedben lévő számodra fontos személyek hogyan vélekednek erről a kérdésről. Biztos, hogy megtalálsz, kinek a nézeteit tetted magadévá. Abban is biztos vagyok, ha te kapnád a rózsát, a verset attól a fiútól, akibe nagyon szerelmes vagy, nem fintorognál. A romantikára egy kicsit meg is kell érn, és ehhez párosulnia kell a megfelelő érzelmeknek is.

Az első csók a leányálmok és lányregények egyik fontos kérdése, persze ha a régebbi regényeket veszed kézbe és olvasod el őket. Ma már egy kicsit dinamikusabban történnek a dolgok még a szerelmes regényekben is. Egyben azonban nagyon biztos vagyok. Nem érzéd magadat a legkellemesebben, ha az első csókod a nagyközönség éber szemei előtt történne meg. Sokkal bátrabban és jobban érzed magad, ha csak ti ketten lennétek, kíváncsi szemek jelenléte nélkül. Ám ezzel kapcsolatosan, mint a romantika esetében, mindenkinek megvan a saját fantáziája. A tiédet már tudjuk. A valóságban azonban nagyon sokszor egészen másként történnek meg a dolgok, mint ahogyan azt elképzeltük.

Mitől leszel népszerűbb az iskolában?

Ne szorulj háttérbe, sokkal több van benned, mint sejtened! Mindenkinnek vannak remek adottságai, amiket nem szabad elrejtteni a világ elől.

Művészetek

Énekelni, táncolni, rajzolni, és az összes hasonló művészeti ág valamelyikét művelni menő dolog. Persze arra figyelj oda, hogy csak olyan produkcióval állj elő, amit tényleg alaposan kidolgoztál. Képzeld el azt, hogy egy iskolai rendezvényen, amikor senki nem is sejtette volna rólad, kiállsz a színpadra, és egy zongorával és énekkel előadsz egy olyan számot, amitől mindenkinnek könnycseppek szöknek a szeme sarkába. Tulajdonképpen minden az emberi érzelmek kiváltásáról szól, és a művészet eszközeivel azt tudod elérni, hogy ezek az érzelmek pozitívak legyenek.

Kezdeményezés

Nem mindig elég csak abban részt venni, ami már van, hanem érdemes kiagyalnod olyan programokat, amikre más nem gondolt. Csak képzeld el, hogy milyen népszerűségnek örvendenél, ha kitalálnál egy olyan egynapos kirándulást, kiállítás látogatást, egyéb érdekességet, amire a tanárod is rá-

bólintana, és emiatt aznap nem kellene a padban ülni. Ám ha csak simán összefogsz egy kis csapatot, hogy sulis után elmenjtek egyet biliárdozni, már azzal is hatalmas népszerűsége tehetsz szert. A lényeg, hogy érezze mindenki, hogy te teszel értük, és ez meghálálja magát.

Sport

A kiemelkedő sportteljesítményekkel is igen nagy tiszteletet vívhatsz ki magadnak, hiszen ki ne értékelné, hogy az iskolája hírnevét valaki egy éremmel öregbítette. És ez egyben egy misszió is, hiszen lehet, hogy a sikereiden felbuzdulva többen is kedvet kapnak a testmozgáshoz, amivel a közegészségét is jelentősen elősegítet.

Bizalom

A bölcs szerepe egy közösségben nagyon előkelő rang. Ez persze nem azt jelenti, hogy öregnek kell lenned ősz szakállal, csupán azt, hogy a véleményedet mindig megfelelően alátámasztva, érzelmi helyett értelmi alapon prezentárod. Ez hatalmas intelligenciára vall, és ráadásul minél többen kérik ki a véleményedet bizonyos témákban, annál biztosabb lehetsz benne, hogy népszerű vagy a köreikben. Adnak a szavadra, és bíznak az értékítéletedben.

Egyéniség

Általában a nagyon népszerű emberek egy kicsit kilógnak a sorból azzal, hogy van bennük valami, ami a környezetükben lévő emberekben nincs meg. Lehet ez sajátos öltözködési stílustól kezdve sajátos vicces humor, de akár egy szokatlanul bájos kisu-gárgzás is. A lényeg, hogy valami egyéni, ami csak őt jellemzi, és más nem. Persze ezzel csak óvatosan, hiszen ha valaki nem a természetéből fakadóan erőltet magára valami egyéninek látszani akaró tulajdonságot vagy épp öltözködési stílust, azt nagyon hamar észreveszik az emberek, és a hiteltelensége miatt éppen a népszerűtlenségbe taszítják.

Miért megy el a hangunk kiabálás után?

Lehet, hogy meglepődsz, de a kiabálás és betegségek egyaránt vezethetnek gégegyulladás okozta hangvesztéshez. A gyulladást a hangszalagjaidra gyakorolt stressz és fertőzés is okozhatja.

A hangszalagok a gégében találhatók. A hangot a hangszalagokon áthaladó levegő által keltett rezgések keltik. Amikor a hangszalagok – amelyek olyanok, mint a megfeszített húrok – megdagadnak, akkor a hangunk torz és rekedt lesz. Ugyanez a rekedtség lehet az eredménye a gégegyul-

ladásnak, amit bakteriális vagy vírusos fertőzés okozhat. Kiabálással ugyanígy megdagadnak a hangszalagok, és elváltoztatják a hangodat.

Jelek és tünetek, amelyek gégegyulladásra utalnak: a torok kaparó érzete, torokfájás, váladékos köhögés, rekedtség, néhány esetben láz.

Ha elmegy a hangod, a legjobb mód, hogy visszanyerd, ha pihenteted pár napig. Igyál sok folyadékot, beszélj halkán, de ne suttogj! Ha a gégegyulladás egy hét múlva sem múlik el, akkor keresd fel az orvosod!

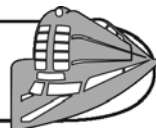
Egyéb tippek:

- Szopogass torokfájásra való tablettát!
- Gargarizál naponta meleg, sós vízzel!
- Használj párologtatót!

Természetesen a legjobb orvosság a megelőzés. Sokat segíthet, ha megérted, hogy miért kiabáltál. Ez egy koncert, diszkó, esetleg sportesemény miatt történt? Ha nem, akkor a szülők, barátok vagy testvérek

miatt? A kiabálás teli volt haraggal, frusztrációval vagy stresszel? Ha igen, célravezető volt? Van más módja annak, hogy meghallgassanak anélkül, hogy beteggé tennéd magad? Eljutni a probléma gyökeréhez az első lépés abban, hogy megértsd a gondod, és megakadályozd, hogy a jövőben megint előforduljon mindez.

A barokk város egy éjszaka alatt elpusztult

Drezda újjáéledt, turisták milliói keresik fel

Mintha az egész óváros múzeum lenne. Akinek sikerül eljutnia Németország délkeleti részébe, Drezdát, német nevén Dresden nem kerülheti meg. Az Elba folyócska partján fekvő, régmúltat idéző és nyugalmat árasztó városkáról napjainkban senki sem gondolhatná, hogy szőnyegbombázás és kíméletlen pusztítás célpontja volt épp hetven évvel ezelőtt (1945. február 13-án és 14-én).

Drezda a szászok, azaz Szászország fővárosa. Királyoknak, művészeknek, tudósoknak adott otthont, építészetén pontosan ez hagyott nyomott. Különlegessége miatt gyakran hívják az Elba Firenzéjének. A városka az Elba folyó két partján fekszik, egy szűk folyóvölgyben. Ez éghajlatát is meghatározza: melegebb, mint a környéke. Ráadásul csodaszép város, évente mintegy 10 millió turista keresi fel.

A Langgalerie (Hosszú Galéria) külső falát egy 102 méter hosszú sgraffitóval díszítették, mely a szász választófejedelmeket ábrázolja. A pusztulásnak indult falfestményt 1907-ben 25 000 meissenai porceláncsompével mozaikszerűen kirakták

Én tavaly nyáron jutottam el oda először, és bevallom, az én kíváncsiságomat többek között az is fokozta, hogy milyen lehet az a város, melyet hetven évvel ezelőtt szinte teljesen leromboltak. Az újjáépítést olyan sikeresen elvégezték, hogy egyszerű ember fia észre sem veszi azt, hogy a párszáz éves épületek valójában csak néhány tíz évesek. Merthogy minden épületet hajszálpontosan olyanra építettek fel, mint amilyen volt. Az 1945-ös februári bombázás után a város újjáépítése még az évben megkezdődött, és nem telt el sok idő, újra elnyerte régi képét. Igaz, csak külsőleg, mert talán soha nem heveri ki azt, hogy az 1945-ös bombázások során mintegy 135 000–200 000 ember lelte falai között a halálát. Akit nem talált el a bomba, nagy valószínűséggel a foszforbombák által gerjesztett tűzviharban, vagy a robbanószerkeztől felszabadult mérges gázok belélegzése miatt vesztette életét. A barokk város egy éjszaka alatt teljesen megsemmisült.

Ma azonban él. Az Elba két partján fekvő várost három híd köti össze, a legöregebb az 1200-as évek óta szolgálja az embereket. Legne-

A lerombolt Drezda 1945 februárjában

vesebb épülete a Zwinger, egy hatalmas épületegyüttes, múzeumi központ, melynek belső udvara 116x204 méter. Az impozáns építményben helyet kapott egy képtár, fegyvertár, porcelángyűjtemény és egy matematikai-fizikai szalon. Mind-mind világviszonylatban is egyedüli, de csak a helyszínen győződhetünk meg a saját szemünkkel arról, hogy micsoda gazdagságot halmoztak fel az épület falai között. A Zwinger-képtár alapját az 1560-ban alapított szász választófejedelmi képcsarnok képezte, a gyűjtemény utána több száz évig gyarapodott. Erről mesélt gyakran néhai némettanárnóm Óbecsén, míg végül sikerült nekem is meggyőződnöm róla. Az épület mellett van Drezda másik híressége, az Operaház, a II. világháborús pusztítás után az épületet 1985-ben, eredeti állapotába visszaállítva adták át újra rendeltetésének. Európa legszébb tereként emlegetik a Színházteret, amelyre az Operaház is néz, de itt sorakoznak a különböző stílusokból származó pompás épületek: a Képtár (Gemäldegalerie), az Óvárosi őrház (Altstädter Wache), az egykori katolikus Udvari templom (Hofkirche) és a luxusszállodaként újjáépített Taschenberg-palota...

Nagy Magdolna

Kik a szászok?

A szászok a németység egyik legnagyobb létszámú etnikai csoportja. A hunok elől menekülve települtek át Britanniába, még hozzá a mellettük élő angli törzsekkel együtt. Ezért beszélünk gyakran angolszászokról.

A legrégebbi drezdai híd

A múzeumi központ, a Zwinger

			✿		✿					
✿										✿
			✿	✿						
		✿			✿		✿	✿		
✿										✿
	✿				✿					
					✿		✿			
✿				NY						✿

Berakós rejtvény

Az ötéves Pisti odaáll az apja elé:
 – Apu, megnősülök!
 – Nahát, és kit veszel el?
 – A nagymamát.
 – De hisz ő az anyám, nem veheted el!
 – ...

Pistike választát megtudod, ha berakod az ábrába a szavakat, betűhalmazokat.

- Kétbetűsek:** AP, EA, ÉT, DÁ, LA, LÉ, ÍR, ŐS, PÉ, RI, SM, TE.
Hárombetűsek: KIÉ, LAK, MER.
Négybetűsek: ELIO, ELME, ÉRIK, ILIA, KIÉR, LETT.
Ötbetűsek: ALÁÍR, ŐVELE, SERÉNY, TORTA, VISNA.
Hatbetűsek: ELŐLÉP, TORONY, ZAMATE, YPERIT.
Tizenegy betűs: SZÉKELYKEVE.

Betűrejtvények

1

$$\frac{\text{EGY}}{2}$$

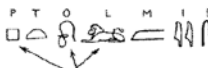

2
 VI
 DDDD

3
 J

4
 SZÉL

Skandináv rejtvény (9.)

Mai rejtvényünkben egy sokáig megfejthetetlennek tűnő ősi írásmód megfejtőjének nevét rejtettük el.

	SUGALLAT	999	OLASZ FOLYÓ KISTERMETŰ LÓ	LÉTEZETT KIS KORNÉLIA	KÉMÉNYSEPRŐ IGÉJE I. A.	DÉL ÉSZAKI ORSZÁG	KELET
	SZÉN	AFRIKAI ÁLLAM					KÁLIUM ADOGAT A TENISZBEN
	ÉLNI EGYNEMŰI CSODÁS TÖRTÉNET	RÉGI EEE	NEDVSZÍVÓ PAPIR (ÉK. H.) DUNA NÉMETŰL				MAGYAR VÁROS (ÉK. H.)
	CLEOPATRA				TÖRÖK-ORSZÁG	OROZ BETŰI KEVERVE EGY NÉMETŰL	
CSATTANÓS TÖRTÉNET	OROSZ LOVAS NÉP DSH	MILLIÓ-SZOROS	JAPÁN FŐVÁROS ÉSZAK-AFRIKAI NEMZET	ELGONDOL NEHÉZFÉM			
		50 BŐR	NÉZ BETŰI	NÓRÁCSKA FÉL ÖT!		MAGYAR VÁROS	
A KIRÁLYNÉ NYAKLÁNCA CÍMŰ MŰ IRÓJA					NORD VAS	G. V. LÉHA EGYNEMŰI	NORVÉGIA
EURÓPAI FŐVÁROS		AUSZTRIA	A 3. ISMERETLEN SUGÁR	UFO BETŰI		KÜSZÖ-NÖVÉNY GRAMM	
	VIDÁM MŰSOR				VÉGE AZ ÉLETÉNEK		

Az 6. szám skandináv rejtvényének megfejtése: VÍZKERESZTTŐL HAMVAZÓSZERDÁIG

Anagramma

		R		
NY				
				ZS
	R			
TY	Ú	K	Ó	L
	R			

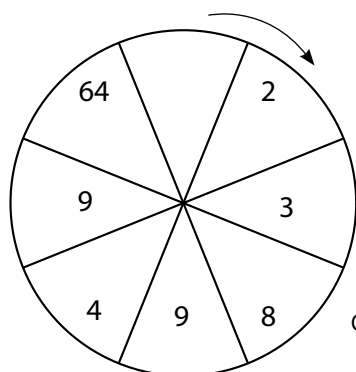
TEHET
SUGÁR
KANYAR
TAKAR
SZÁRAD
NYÁRI
ÉRTEM
MÁSOL
SUGÁR
ORDAS

A szavak betűit rakd más sorrendbe, csak értelmesek legyenek, és írd be az ábrába. A kiemelt oszlopban egy magyar király nevének kell kialakulnia.

Se eleje, se vége

	Ü	S	Z	K	Ö	D	
	R	A	N	Y	Á	S	
	E	T	A	N	U	S	
	K	F	E	J	T	É	
	Y	E	N	Y	E	R	
	U	T	O	G	R	Á	

Pótold a hiányzó betűket elől-hátul úgy, hogy értelmes szavak alakuljanak ki. A két kiemelt oszlopban a Bánk bán írójának nevét kapod.

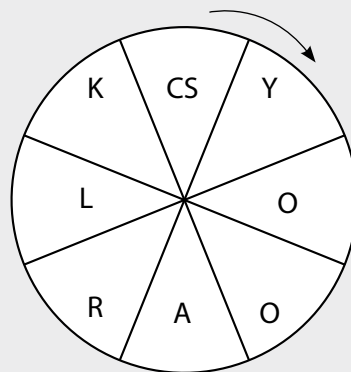
Körszámtan

Gondolkozz logikusan!

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Körbe-körbe

A betűk egy bizonyos logika szerint követik egymást, ha erre rájössz, már meg is van, mi rejtőzik a körben.

Kitöltőcske

1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				

Vízszintes sorok:

1. Számnév,
2. Iskoláskor előtti intézmény,
3. A kert dísze,
4. Női név,
5. Törlőgumi,
6. Ásítózik,
7. Vadgalamb.

A kiemelt oszlopban egy virágnévnek kell kialakulnia.

Keresztszavak

			F	K	Ő				
			Ö	A	SZ				
			L	L	I				
M	O	N					E	L	I
P	A	L					D	Á	R
E	L	N					U	L	D
			P	R	A				
			E	I	C				
			R	S	K				

Pótold a hiányzó betűket úgy, hogy vízszintesen és függőlegesen is értelmes szavakat kapj eredményül.

Afrika, a veszélyek földje

Hova jutottak el a jómódú vadászok a mai Vajdaság területéről?

Az Osztrák–Magyar Monarchiában jelentős fejlődésnek indult a gazdaság, ez pedig lehetővé tette a tudományok, a kutatások kiterjedését, a gyűjtemények felújítását és gyarapítását. A vadászatot sem kerülte meg természetesen a társadalom egészére kiható változás, így a mai Vajdaság területén élőket sem.

A bánáti Damaszkín család, bár szerb származású volt, és megtartotta pravoszláv hitet, jelentős szerepet töltött be az 1848/49-es forradalomban és szabadságharcban, a család két tagja magas tiszti rangot töltött be a honvédségnél. Ez a kiállásuk kemény várfogságot eredményezett a szabadságharc leverése után, amelyet Kufstein hírhedt várában töltöttek le. A börtönt mindkét testvér túlélte, de egyikük beleőrült a megpróbáltatásokba. A másik Damaszkinnak szabadulása után három gyereke született Margit, Arzén és István. Minket ezúttal a középső Damaszkín gyermek, az 1854-ben született Arzén érdekel, hiszen ő volt az, aki önerőből, de a Magyar Nemzeti Múzeum megbízásával 1902-ben elindult Német-Kelet-Afrikába, és segédletével jutott ki a fekete kontinensre a magyar vadászok, Afrika-kutatók és természettudósok legnagyobbjainak egyike, Kittenberger Kálmán is.

Damaszkín Arzén gyerekkora óta vadászott, erről az akkori vadászsajtóban megjelent számos tudósítás tanúskodik, valamint a megmaradt magánlevelezése is ezt bizonyítja, amelyet édesanyjával folytatott. Kanizsán élt, de voltak birtokai Temes megyében is, ahol a szülei laktak. Az Országos Magyar Vadászati Védegyletbe 1881-ben lépett be. 1883-ban ő érte el a Temes megyei szalonkarekordot 30 madárral. 1902-ben pedig vendégként 4 szarvasbikát lőtt. És ekkor történt valami, ami sokáig titok maradt a nyilvánosság előtt, de bármi is történt, az Damaszkint arra készítette, hogy elinduljon Afrikába. Biztosan ma sem lehet tudni, de valószínű, hogy hirtelen elhatározásának okát politikai nézeteiben és lobbanékony, kiszámíthatatlan természetében kell keresni. Ugyanis az ittabéi Kiss családdal is rokonságban álló Damaszkín nehezen tudta elviselni, hogy unokatestvére feleségül vette Schratt Katalint, aki II. Ferenc József szeretője volt. Egy családi ünnep kapcsán rendezett vendégség alkalmával megjelent öfelsége a császár, meghívatta magát ebédre, és szó szerint elrabolta a ház asszonyát az ünnepségről. Emiatt komoly nézeteltérésekre került sor a Nemzeti Kaszinóban. Ekkor gróf

Afrikai vadásztáborban

Telesi Sámuel rábeszélte Damaszkint, hogy induljon el a fekete kontinens felfedezésére. Erről ő maga a következőket írja könyvében: „Nem szándékozom részletesen fejtegetni, hogy mi indított az utazásra. Elég, ha annyit mondok, hogy részint a közügyek, részint magánügyeim meguntatták velem az ittlétet. Magammal és a világgal meghasonlottam. El, – el innen! Csak minél messzebbre, sok időre!”

1902 karácsonyán indult el többedmagával, és 1903 januárjában érkezett meg Kittenbergerrel Afrikába. Útjaik hamarosan szétváltak, Kittenberger megbetegedett

Damaszkín Margit, Arzén és István

maláriában. Abban az időben Afrika még a veszélyek földje volt, és Damaszkín szafarriját is megtámadták rablóportyára indult masszaik.

Vadászatai nem hoztak világraszóló eredményt. Az első vadásznapi 1902. február 17-e, az utolsó június 25-e volt. Összesen 250 vadat ejtett el, ebből 118 madarat, 109 patást, 9 majmot (pávián és kolobusz) és mindössze 14 ragadozót. Ez akkor igen szerény eredménynek számított. A veszélyes vadak közül mindössze 1 oroszlánt, 1 leopárdot és 2 orrszarvút lőtt, elefántot, kafferbivalyt és gepárdot golyója nem ért utol.

Utazását, szafarriját a Mászaj-fennsíkon című könyvében publikálta, amelyet 1905-ben adtak ki. Könyvében szemléletesen írt le mindent, amit fontosnak vagy érdekesnek tartott. Vadászelírásai igen jók, megbízhatóak. Jelentős néprajzi gyűjteményt hozott össze az akkori Zanzibár, Tanganyika és a mai Kenya területén élő törzsek tárgyaiból. A gyűjtemény a Nemzet Múzeum afrikai kiállításával együtt a tűz martalékává vált 1956-ban.

Damaszkín Arzén 1914 telén halt meg. Neve és műve feledésbe merült, s ez nagy kárt jelent nemcsak a vadászat történetét tanulmányozók szemszögéből, hanem azért is, mert Vajdaságnak ez a kimagasló alakja majdnem nyomtalanul tűnt el. 2005-ben könyvét újból kiadták, és ezzel remélhetőleg megmentették a nagy utazó nevét a feledéstől.

Hadzsy János

Limonádé, citromkarika, citromos tea. Ezek kimerítettük volna a citrom felhasználási módjainak tárházát? Vagy talán vannak még rejtett, kihasználatlan tartalékai? Mégis: mennyi mindre jó egy citrom?

Van, akinek már a citrom nevének említésére eltorzul az arca. Pedig nem arra szólítunk fel, hogy egyél sok citromot, bár kétségkívül rengeteg benne a C-vitamin, baktériumölő hatású, valamint antioxidánsnak is kiváló. Inkább arra helyeznénk a hangsúlyt, hogy bemutassuk: kellemes illata és természetes savtartalma miatt milyen sok lehetőség rejlik benne.

A citrom akkor jó, ha a méretéhez képest nehéz (vagyis belül lédús), héja sima, olajos. Felvágás előtt hengergesd meg a kezeid között, úgy több levét ad.

Hangyák réme

Csavarj citromot oda, ahol a hangyák masírozni szoktak, és várd a riasztó hatást!

Citromos tippek

Légfrissítő

Keverj össze fele-fele arányban citromlevet és vizet, és használd ezt a porlasztós légfrissítőben – kellemes, szintetikusanynagymentes illatot áraszt majd.

Hajápoló

Egy kis citromlevet keverj össze meleg vízzel, tedd a hajadra, majd pár perc után mosd le! Vigyázz vele, ha érzékeny a fejbőröd!

Vágások, csípések

Kisebb sebekre a vérzés elállítása és a seb fertőtlenítése céljából cseppenthetsz egy kis citromlevet (rövid ideig csípni fog). A mérges szömörce és darázscsípés okozta kellemetlen érzést is enyhítheti.

Illatosító

Hal, fokhagyma vagy más kellemetlen szagok semlegesítésére töröld át a kezeidet citromlével!

Újkrumpli és meggy ellen

Ezek tipikusan beszínezik az ujjaid, amikor krumplit tisztítasz vagy meggyet magozol, és leghatásosabban a citromlé veszi el a színüket – csak dörzsöld be vele a kezed!

Univerzális tisztító

Fele-fele arányú víz-citromlé keveréket tegyél egy permetezőbe, és használd a fürdő és konyha vegyszermentes tisztítására.

Zsír és vízkő ellen

A sima citromlé oldja mindkettőt.

Vágódeszkára

Csavarj rá citromlevet, és hagyd állni éjszakára – a bacik garantáltan „kifekszenek” tőle!

Bútorápolás

Két rész olívaolaj és egy rész citromlé keverékével töröld át a bútorokat!

Miért lesz az ujjad ráncos a vízben?

Akutatói munka egyik pozitívumaként említhetjük meg azt, hogy művelői gondolkodhatnak olyan dolgokon is, amikre a hétköznapi embernek sem ideje, sem agykapacitása nincs.

Brit tudósok rájöttek, hogy mi a célja az emberi test egyik rejtélyes, mégis szinte mindenki által ismert tulajdonságának. Biztosan neked is feltűnt, hogy ha sokáig ülsz a fürdővízben, vagy kesztyű nélkül mosogatsz, az ujjaid olyan ráncosak lesznek, akár az aszalt szilvák.

Kutatóink egy érdekes kísérletnek vetettek alá egy önkéntesekből álló csoportot: vízzel teli edényekben kellett üveggolyókkal feladatokat megoldaniuk, és döbbenetnek konstataálták, hogy azok, akik

nek ujjait jó előre kiáztatták, jobban teljesítettek, mint a sima ujjú csapat.

Ebből arra következtettek, hogy a barázdásodás egy mélyen gyökerező, régről maradt sajátosságnak köszönhető. A „szilvásodás” nem egyszerűen a kültakaró duzzanattal járó reakciója a vizes környezetre, hanem egy, a szimpatikus idegrendszer által kiváltott hatás, mely a véredények összehusgorodásával jár.

A tudósok szerint ez abban lehetett őseink segítségére, hogy nedves talajon kutatva könnyebben meg tudták ragadni az összegyűjtésre váró objektumokat, valamint azt a célt szolgálta, hogy biztosabban mozogjanak a csúszós környezet ellenére is.

Azt egyelőre nem tesztelték le, hogy a többi főemlős esetében is jelentkezik-e az ujjak bőrének ráncosodása, de dr. Tom Smulders, az egyik kutató szerint sokkal több összefüggésre rájöhetnek, ha ezt is megfigyelhetnék.

Finom italok a hideg napokra

Ahideg különleges vérpezsdítő és vitamindús italokat kíván meg. Próbáld ki ezt a két különleges italreceptet!

Meleg almaital

Ez az ital felmelegíti a hideg napokon. A gyömbér és fahéj serkenti a vérkeringést, és hőt termel a szervezetben, így egész nap melegen tart.

Hozzávalók: 2 alma (friss, savanykás), fél hüvelykujnyi friss gyömbér, 1 banán, 3 datolya beáztatva és kimagozva, fahéj, fél csésze tej

Facsard ki az alma és a gyömbér levét, majd mixereld

hozzá a többi hozzávalót! A keveréket forrald fel, és tálald! Ha tetszik, citromlevet is csöpögtethetsz hozzá.

Ananászos almálé

Gazdag vitaminokban, segít kitisztítani a szervezetből a toxinokat, serkenti az anyagcserét, segíti a zsírégetést.

Hozzávalók: 150 g ananász, 1 alma, 2 kiskanál méz

Hámozd meg a gyümölcsöket, és tedd a gyümölcscentrifugába! Miután kinyerted a levét, add hozzá a mézet, és fogyaszd el!

Memória

Egy 120 éves indián híres a jó memóriájáról. Minden évben emberek százai teszik próbára. Egyszer egy férfi azt kérdi:

– Mit reggelizett 1920. február 3-án?

Az indián egy kicsit gondolkodik, majd rávágja:

– Tojást.

Mivel mindenki csak egyet kérdezhet, a férfi továbbáll.

Negyven évvel később kiderül, hogy az indián még mindig él. A férfi elmegy megnézni, s véletlenül kiszalad a száján:

– De hát hogyan?

Az indián gondolkodik egy kicsit, majd rávágja:

– Hát rántottának.

A doktor úr ír

Az egészségügyi kongresszuson egy orvos készülődik a beszédéhez. Forgatja a kézzel írt jegyzeteit, de rádöbben, hogy nem tudja elolvasni a saját kézírását. Ezért aztán így kezdi a mondókáját:

– Hölgyeim és uraim! Van önök között véletlenül gyógyszerész?

K. O.

Egy öklívónak sürgősen ki kell venni a vakbélét.

– Alszik már a páciens? – kérdezi az operációra érkező sebész az altatórvest.

– Sajnos nem – panaszkodik. – Mindig azt hiszem, hogy alszik végre, de 9-nél mindig talpra ugrik!

Skóciában

A skót boldogan siet haza.

– Képzeld, Mary, éjjeliőri állást kaptam egy gyárban!

– Megőrültél? Pont most lettél éjjeliőr, amikor egy új pizzamát vettem neked?!

Baleset

Összevissza vert ember támológ este az orvoshoz. A doki szörnyülködve így szól:

– Magával mi történt, ember?

– Nekemjött egy hattyú!

– Egy hattyú?!

– Utána elütött egy ufó!

– Hmmm, egy ufó!

– Meg megcsapott egy angyal!

– Aha, értem. És utána?

– Utána kikapcsolták a körhintát.

Szépségسالon

Kovácsné késve toppan be a cukrászdába, ahol randevút beszélt meg a barátnőjével.

– Elnézést a késésért, a szépségسالonban voltam – szabadkodik lihegve.

A barátnő lesújtó pillantással végigméri:

– És nem kerültél sorra?

Pecás probléma

Így szól az orvos egyik pácienshez a vizsgálat után:

– Uram, az ön idegei nagyon rossz állapotban vannak.

– Ez a horgászástól van – feleli a beteg.

– Ugyan, hiszen az egy teljesen nyugodt, ártalmatlan hobbi.

– Ez így igaz, de nem olyankor, ha az embernek nincsen horgászengedélye!

Nyissa ki!

– Jean, nyissa ki az ajtót!

– Miért, uram?

– Mert megjöttek a gondolataim.

Kígyó

A kígyó biciklizik az erdőben. Odaugrik elébe egy nyuszika.

– Mondd, kígyó, hogy tudsz te biciklizni, mikor se kezded, se lábad?

– Jé, tényleg! – döbben rá a kígyó, és puff!

Úgy is maradt

A tanítónő a táborban észreveszi, hogy Pistike grimaszokat vág. Rászól:

– Fiam, ezt nem szabad tenni! Mikor kislány voltam, az anyukám azt mondta, hogy úgy fog maradni az arcom.

Pistike ránéz, és így szól:

– És úgy is maradt.

Szót fogadott

Stefán apukája megkérdezi a fiát:

– Fiam, miért az ablakon jössz be a házba?

– Mert anyu azt mondta, hogy ha rossz jegyet kapok, ne lépjem át a küszöböt – válasszolja Stefán.

Ötöst hozott

– Apa, ma egy ötöst hoztam haza – dicsekszik Stefán.

– Nagyszerű, fiam. Milyen tantárgyból?

– Angolból, németből és szerzből kaptam egy-egy egyest, matekból pedig egy kettest.

Ügyvédi bravúr

Autólopás ügyében folyik a tárgyalás. A ravasz védő az utolsó kérdéssel fordul a kárvalotthoz:

– Továbbra is azt állítja, hogy a védencem lopta el az autót?

– Az ön beszéde óta már abban is kételkedem, hogy volt autóm.

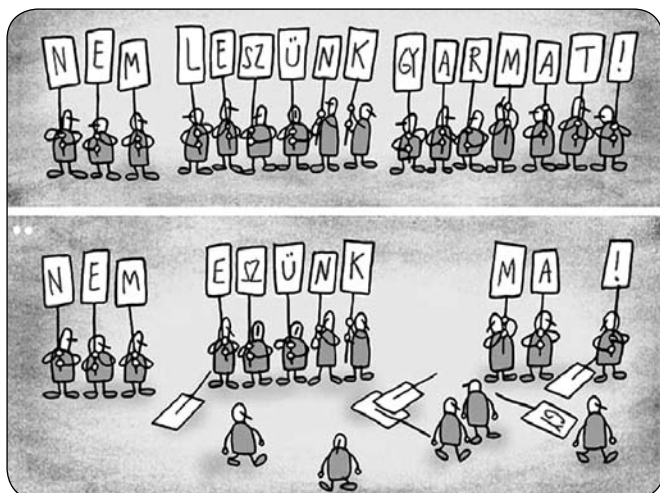
Kamaszok

Pisti és Pali egyszerre kezd kamaszodni. A tükör előtt nézegetik magukat. Pisti dicsekedni kezd:

– Képzeld, Pali, én minden lánynak elcsavartam a fejét!

– Ugyan már, ezzel a fizimiskával?

– Pontosan. Amint rámnéznek, tüstént elcsavarják a fejüket.

Tájékozatlanság

A rendőr civil ruhában bemegy a műszaki boltba.
 – Mibe kerül ez a hifitorony? – kérdezi az eladótól.
 – Biztos úr, ez egy kicsit drága lesz önnek!
 – hangzik a válasz.
 – Honnan tudja, hogy rendőr vagyok?
 – Csak egy rendőr hiheti azt a mosógépről, hogy hifitorony!

Régiségboltban

– Nagyon szép ez a támlás szék!
 – Önnek jó szeme van, uram, ezen még Mária Terézia ült.
 – Akkor nem veszem meg, mert féltékeny lesz a feleségem mind a két csajra.

Baromfiak

Kovács találkozik a barátjával, és azt mondja neki:
 – Azt beszéltek, hogy a kakasod lusta.
 – Hogyan?
 – Azt mondják, hogy amikor a szomszéd kakasa kukorékol, a tiéd felemeli a fejét, bólint egyet, és alszik tovább.

Előleg

Kovács úr a tilosban parkol, és azonnal megbüntetik. A bírság 50 dinár. Kovács előveszi a pénztárcáját, és odaad a rendőrnek 100 dinárt. A rendőr így szól:
 – Sajnos, nem tudok visszaadni.

Skóciában

A skót epret szed. Odategy a fia, és megkérdezi:
 – Ehetek egy epret?
 – Igen.
 A fiú jóízűen megeszi, majd egy idő múlva megint megkérdezi:
 – Vehetek még egy epret?
 Mire az apja:
 – Minek? Mindegyiknek egyforma az íze.

Az nem lehet

Palit dorgálja az anyja:
 – A tanító néni ma már megint panaszkodott rád.
 – Az nem lehet! – védekezik Pali. – Ma nem is voltam iskolában.

Esőben

– Jean, esik az eső.
 – Látom, uram.
 – Akkor vigye ki a halakat sétálni.

Orvosnál

– Hmmm! Nagyon lassú a pulzusa.
 – Annyi baj, doktor úr! Ráérek.

Poharak

– Miért tesz a rendőr egy teli és egy üres poharat az ágya mellé éjszakára?
 – ?
 – Mert vagy megszomjazik, vagy nem.

Vitatéma

– Min vitatkozik négy rendőr egy autóban?
 – ?
 – Hogy ki üljön az ablak mellé.

Körhinta

– Miért nem ül fel a rendőr a körhintára?
 – ?
 – Mert úgyis forog a Föld.

A legerősebb állat

– Melyik a legerősebb állat?
 – ?
 – A nyúl. Még sással a hátán is tud repülni.

Varjúvicc

– Hallottad már a legújabb varjúviccet?
 – Nem.
 – Kár.

Késik a vonat

A türelmetlen és csalódott kisfiú hűsvét előtt megkérdezi az apját:
 – Apa, tudod melyik vonat késik a legesleg-többet?
 – No, melyik, kisfiam?
 – Az, amit még karácsonyra ígértél!

Pontos meghatározás

– Anyu, bűn az, hogy esténként gyönyörködni szoktam a tükör előtt a szépségemben?
 – Nem bűn az lányom, csak tévedés.

Megelégelte

– Anyu, én többet nem megyek iskolába!
 – Miért, kisfiam?
 – Mert a tanárok egyre butulnak.
 – Hogyan?
 – Mindig többet és többet kérdeznek.

Hordók

Két hordó gurul az utcán. Azt mondja az egyik:
 – Vigyázz, lépcső!
 Mire a másik:
 – Tudom-dom-dom-dom.

Németóra

Móricka németórán felel. A tanárnő megjegyzi:
 – Fiam, te úgy beszélsz, mint egy született német.
 Mórickának fölcsillan a szeme.
 – Mielőtt még félreértenéd, fiam, mint egy ma született német.

Sárgarigó

Stefán megkérdezi a tanító nénit:
 – Tanító néni, a sárgarigó miért sárgarigó?
 – Mert sárga.
 – Jó, de miért rigó?

A helyes válasszal könyvet nyerhetsz!

Kissé sötét ugyan, de nagyon romantikus felvétel a mai. Remélhetőleg nem tréfál meg bennünket a nyomda ördöge, és látható rajta az Esthajnalcsillag, valamint a Hold, a távoli városi fények, a tó. Kérdésünk furfangos, de aki jártas a csillagászatban, annak nem lesz nehéz rájönnie a megfejtésre. Tehát arra vagyunk kíváncsiak, hogy felvételünk a kora esti, vagy a hajnali órákban készült-e. A helyes megfejtők között egy jutalomkönyvet sorsolunk ki. **Jelentkezéseket március 4-éig fogadjuk levélcímünkön: Jó Pajtás, Vojvode Mišića 1., 21000 Novi Sad, vagy a szerk@jopajtas.info e-mail címen. A beküldők figyelmét felhívjuk, nevük mellett tüntessék fel osztályuk, iskolájuk, lakhelyük nevét és címét. Köszönjük!**

Idei ötödik számunk nyereménykérdése nem volt túl nehéz. Noha kis méretben és papíron közel sem olyan impozáns a festmény, mint eredetiben, sokan felismerték, hogy **Eisenhut Ferenc** (Franz Eisenhut) német származású vajdasági (Palánka) festőművész hatalmas és részletgazdag olajfestményéről (7x4 méter), A zentai csatáról van szó. A zentai csata 1697 szeptemberében a törökök kiűzésével fejeződött be, így Savoyai Jenőnek és az egész országnak volt oka ünnepelni. Eisenhut jóval később, 1896-ban kreálta festményét, méghozzá a magyar millenniumi ünnepségsorozat alkalmából. Érdekesség, hogy a festmény keretét Münchenben készítették, majd hajóval szállították Zombortól kb. 25 kilométerre. További fejtörést okozott,

hogy a hatalmas festményt hogyan vigyék be az épületbe, mert a zombori megyeház ajtaján nem fért be, így kénytelenek voltak falat bontani. Hogy kerül mégis Zomborba a zentai csatát megörökítő festmény? Jó kérdés. Annyit azért tudunk, hogy Savoyai seregében csaknem 500 zombori katona harcolt, és azt is, hogy Zombor volt Bács-Bodrog vármegye székhelye (fővárosa), így magától értetődő lehetett, hogy ott állítják ki. A vármegye egyébként igen kiterjedt volt, magában foglalta a jelenlegi Bácska területén kívül a mai Magyarország egy részét is: Baját pl., de oda tartozott Újvidék városa is, noha napjainkban jóval nagyobb, mint Zombor.

A helyes választ beküldők közül a szerencse az ürményházi **Huszka Andreára**, a Dosítej Obradović iskola hatodikos tanulójára mosolygott. Gratulálunk! Jutalmát március elején postázzuk.

Játékunk folytatódik.

ISKOLÁINK NÉVADÓI

Gligorije Popov

A bánati Kisoroszon találjuk a Gligorije Popov Általános Iskolát, amely egy helybeli néphősről kapta nevét. Az iskola 1962-ben vette fel Popov nevét, az iskola napját május 15-én ünneplik. Az iskolának ebben az iskolaévben 187 tanulója van. A tanítás két nyelven folyik: magyarul és szerbül. Iskola persze korábban is létezett a településen. A legrégebbi adatok szerint Kisoroszon már 1815-ben létezett intézményes oktatás, méghozzá magyar és német nyelven, majd jóval később, 1922-től, az első nagyobb szerb bevándorló csoport érkezésével szerbül is. A településen 1981-ben épült fel az új, korszerű iskolaeépület.

Az iskola tantestülete egykor

A magyarcsernyei Petőfi Sándor iskola másodikosai fánkkal és maszkokkal ünnepelték, búcsúztatták a farsangot. Panaszra senkinek sem volt oka.

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság
Autonóm Tartomány
kormánya

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

BETHLEN GÁBOR
Alap

Szekeres László
Alapítvány

68 éves a Jó Pajtás
Vajdasági magyar gyermeklap

■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Első szám: 1947. január 1. ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ A Kft. igazgatója: **Ökrész Rozália** ■ A Magyar Szó napilap főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Nagy Magdolna** ■ Tördelés és grafikai szerkesztés: **Buzás Mihály** ■ Lektor: **Rajnai Anita** ■ Állandó külmunkatársak: **Bence Erika, Bori Mária, Farkas Ilona, Gyarmati Krisztina, Kis Laura, Koncz Erzsébet, Lukács Melinda** ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefon) ■ Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya, telefon/fax: 021/557-304, e-mail: (csak lapterjesztési ügyekben) plasman@magyarszo.com ■ Dinárfolyószámla: 160-920019-57 Banka Intesa Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mailben) ■ Készül a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomtatásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■ Jó Pajtás az interneten: <http://www.tiffnet.rs/jopajtas> ■ jopajtas.szerk@magyarszo.com